

ZEKİ VAN

SONSUZ HAYATA



YOL REHBERİ

Sonsuz Hayata Yol Rehberi

Zeki Van



***Sonsuz Hayata
Yol Rehberi***

Copyright © *Süreyya Yayınları*, 2023

Bu eserin tüm yayın hakları *Süreyya Yayınları*'na aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, *Süreyya Yayınları*'nın önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Süreyya Yayınları

-

<https://sureyyakitap.com>

ÖNSÖZ

Günümüz toplumunda insanlar maalesef genelde huzursuz ve mutsuz. Bu duruma büyük oranda, teknolojinin getirdiği kolaylıkların yanı sıra insanların sağlıklarını olumsuz etkilemesi, savaşlar, terör, nasıl ve nereye gittiği belli olmayan toplumsal değerler, hayatın hızlı sirkülasyonundan dolayı bireylerin kendilerine vakit ayırmamaları gibi onlarca sebep sayabiliriz.

Yaşadığımız sorunları bir kenara bırakıp ve kendimizi vererek elinizdeki akıcı kitapçığı dikkatlice okumaya çalışırsak, bu bizi hayatın kötü girdabından çekip alarak, yol ve güzergâhımızı doğru çizebilmemize ve geleceğimize daha umutla bakmamıza imkân sağlayabilir. “Bunları ben biliyorum!” düşüncesi yanlış bir kabul olabileceğinden; belki de bir cümle bile hayatımızda olumlu değişiklikler yapabilir.

Hata, kusur ve yanlışlıklar için şimdiden özrümüzü beyan ederken, bunun sebebinin konuların hayli hayli derin olmasına verilmesini temenni ediyorum.

Zeki Van

BİRİNCİ BÖLÜM

İNANÇ

Biz insanlar kimiz, neyiz, nereden geldik ve nereye gidiyoruz? Öncelikle bulunduğumuz mekânı tanıyalım:

Mahiyetini bilmediğimiz değişik değişik hayat şekilleri ve yine çok sayıda âlem var. Meleklerin, ruhların, Hazret-i Hızır'ın, Hazret-i İsa'nın, şehitlerin hayatları gibi pek çok hayat mertebesi yanında; 18.000 âlemi de düşünersek, aslında bizi ilgilendiren 3 ana hayat olduğunu görmekteyiz.

Öncelikle düşüncelerimiz, niyetlerimiz, hayallerimiz, rüyalarımız yani dokunamadıklarımız, somut olarak göremediklerimiz... İşte bütün bunlar; “3. DERECE HAYATTIR.”

Şu anda yaşadığımız hayat; yememiz, içmemiz, gezmemiz, dokunabilmemiz, somut olarak gördüklerimiz... İşte bunlar; “2. DERECE HAYATTIR.”

Bütün canlılar (hayvanlar, bitkiler) ve biz insanlar belirli bir süre yaşadıkten sonra muhakkak surette ölüyoruz.

Fakat yeni bir bedenle, dünya hayatındaki halimize hiç benzemeyen ve çok üstün özelliklerle, kabiliyetlerle donatılmış bir şekilde, başka bir boyutta ve başka bir mekânda tekrar dirileceğiz... İşte bu da “1. DERECE HAYAT.” olacak.

Dünya hayatında hayallerin, rüyaların nasıl ki hiçbir önemi olmuyor, uyanınca sabun köpüğü gibi her şey bitiyor; Birinci Derece Hayata geçince de dünya hayatımız yeni boyuttaki hayatımız yanında sabun köpüğü gibi kalacak.

Fakat bunlardan öte bütün hayat ve âlemleri; yani her şeyi bir kenara bırakıp, sadece O'na ulaşmayı, sadece O'na kavuşmayı arzu etmemiz gereken, öteler ötesi bir gerçeklik var:

O da “MUTLAK GERÇEK” tir.

O'nu bölüm sonunda anlatacağız.

Acaba şu kısa ömrümüzde, her şey; yediklerimiz, içtiklerimiz ve yaşadıklarımızla bitecek mi? O güzelim hayallerimize ne olacak? Gerçekleşebilir mi yoksa bir balon gibi sönüp gidecek mi?

Kısa yoldan, “Boşuna kendinizi yorup durmayın, herkes gibi biraz yaşayıp sonunda da yok olup gideceğiz işte!” diyerek, her şeyi kestirip atmalı mı?

Ya da “Ben gördüğüme inanırım, görmediğime inanmam!” cümlesini rahatça söyleyebilir miyiz?

Veya “Öldükten sonra zaten ben toprak olurum, yağmur yağar ot

olurum, koyun-keçi yer et olurum-süt olurum, atomlara zerrelere bölünür, dağılır giderim sonuçta!” diye mi düşünüyoruz?

“Her şey bir tesadüften ibarettir!” mi diyoruz?

“Evreni ve tüm canlıları Tanrı yarattı ise peki Tanrı’yı kim yarattı?” şeklinde kafamızda bir soru mu var? ... bu tür şüpheler ve sorular zihnimizi meşgul mu ediyor?

“BEN SADECE GÖRDÜĞÜME İNANIRIM”

En klasik sorudan başlayalım: “Ben gördüğüme inanırım, görmediğime inanmam!” Ortaokul sınıflarından birinde ateist bir öğretmen, Ahmet’i tahtaya kaldırır ve öğrencilere sorar:

Çocuklar Ahmet’i görüyor musunuz?

Evet görüyoruz!

Beni görüyor musunuz?

Evet görüyoruz!

Tanrı’yı görüyor musunuz?

Hayır görmüyoruz!

O halde görmediğimiz şey de yoktur!

Öğrenciler de hep aptal veya korkak değil ya, birisi izin isteyip tahtaya çıkıyor ve soruyor:

Arkadaşlar beni görüyor musunuz?

Evet görüyoruz!

Öğretmenimi görüyor musunuz?

Evet görüyoruz!

Öğretmenimin aklını görüyor musunuz?

Hayır görmüyoruz!

Görmüyorsanız, öğretmenim akılsız mı yani?

Tabii çocuğun neye maruz kaldığını bilmiyoruz, fakat aklımız sadece gözümüzde olursa elbette yanlış hükme varırız.

Zamanı, mekânı ve gözümüzle görebildiğimiz ve göremediğimiz canlı, cansız ne varsa her şeyi yaratan Allah’tır. Büyük bir yanlışlık ise - hayallerimizi dahi kullansak-, O’nu ancak şu anda yarattıklarından benzetmeler yaparak tarif etmeye kalkmamız olacaktır. Biz görme, işitme, düşünme gibi konularda sınırlı bir varlık olduğumuzdan; sınırsız, sonsuz yani ezeli ve ebedi olan, yoktan var edebilen, her türlü kusurdan münezzehtek bir Yaratıcıyı tarife veya görmeye gücümüz yetmez.

Görmek ve inanmak tamamen farklı kavramlardır. İnsan gördüğünü

bilir fakat görmediğine inanır. Mesela, odamızdaki ampülü görürüz ve biliriz. Onu icat edenin ise Edison olduğuna inanırız. Ben sadece gördüğüme inanırım diyerek Edison’u inkâr edemeyiz. Güneyde Antarktika kıtasının, kuzeyde Grönland adasının olduğuna görmesek de inanırız.

“Ben sadece gördüğüme inanırım.” diyerek her şeyi sınırlayamayız ve her görmediğimizi de yok sayamayız. İnsandaki hücreleri göremeyince veya uzaydaki gezegenleri görmeye muktedir değilsek, onlar yoktur diye inkâr ederek işin içinden sıyrılamayız.

Hem mikro âlemde atomlar, virüsler, bakteriler hem de makro âlemde milyarlarca galaksi olan kâinatta, kendi galaksimiz olan Samanyolu galaksisini dahi tam göremezken, Tanrı’yı kendi yarattığı bir evrende düşünmek çok mantıksızdır.

Bütün bu tanımlamalardan sonra şunu rahatça söyleyebiliriz: Allah’ı göremeyiz fakat O’nun kudret ve büyüklüğünü anlayabiliriz. İnsana verilen akıl, zekâ, his, duygu, düşünce gibi özellikler onun Yaratıcısını idrak etmesini sağlayacak hasletlerdir.

Allah’ı görmek elbette vuku bulacaktır. Bu da ancak yaşadığımız dünyadaki imtihanı geçmekle olacaktır. İyi bir insan olmak, O’nun gönderdiği kitabı okuyup anlamak, emir ve yasaklarını yerine getirmekle gerçekleşecektir. Tabii bir de O’nu görmemiz, ancak öbür dünyada, O’nu görmeye uygun yepyeni bir yeniden yaratılıştan sonra meydana gelecektir.

“BEN ÇİMENE DÖNÜŞECEĞİM”

“Ben öldükten sonra toprak olurum, ot olurum.” diyen kişi aslında babasının, annesinin yediği, değişik yerlerdeki, otlarda-etlerde-sütlerde dağınık olarak bulunan atomların toplanarak, spermlere ve yumurtaya dönüşmesi sonucu meydana gelmiştir.

Allah’ın insanoğlunu topraktan yaratıp ona canlılık verdiğini okuyoruz:

İlk etapta “Bu nasıl olabilir?” diye şüpheli yaklaşanlar olabilir. İlk defa topraktan yaratılıp can verilen insan mucizesinin benzeri, tabiatla her saniye milyonlarca canlı için gerçekleşmektedir. Özellikle bahar mevsiminde şöyle etrafa baktığımızda yaklaşık 300 bin tür ve milyarlarca bitkinin aynı anda aynı topraktan mucizevi olarak canlandığını görmekteyiz. İnsanoğlunda ve bitkilerde ne mineral ve vitamin varsa toprakta da aynıları var.

Yaratıcı, muhteşem bir döngü yaratmış:

Aynı topraktan; elma, üzüm, kiraz, kavun gibi değişik tatta ve lezzette hem meyveler yaratıyor hem de onlardan artan dal, yaprak gibi çöplerden yeniden toprak yaratarak hiçbir şey zayi etmiyor. Yani bir şeyden çok şey yaratıyor, çok şeyden de bir şey yaratıyor. Her gün gördüğümüz ve bizde alışkanlık oluşturmuş bu değişikliklerin her biri, aslında her saniye gerçekleşen mucizelerdir ve Allah'ın ilim ve kudretini göstermektedir.

Bütün bunları yaratan, tek bir yaratıcı, tek bir Allah'tır.

Her bir meyvenin, her bir insanın, her bir gezegenin yaratıcısını ayrı ayrı yaratıcıya vermek, sayısız ilahlar olduğunu var saymaktır ki bunu akıl kabul etmez. Zaten zerreden gezegenlere kadar aynı sistem ve birbirinin benzeri görüntüler olduğu için her yaratılanın üstünde tek bir Yaratıcının mührünü görmekteyiz.

Toprakta, dağlarda, denizlerde dağınık olarak bulunan atomlar; nasıl ki bir güç tarafından zerreler halinde toplanıp insan meydana getiriliyorsa, öldükten sonra da aynı güç elbette o atomları yine dağdan-bayırdan toplayıp, o insanı yeniden diriltmeye, yeniden hayat vermeye kâdirdir.

Konuyu şöyle bir örnekle daha anlamlı hale getirebiliriz:

Diyelim ki 90 yıl boyunca çalışıp uğraşarak, sıfırdan dizayn ederek çok mükemmel bir uçak imal ediyoruz. Öyle ki binlerce parçasının her biri için ayrı ayrı fabrikalar kurup, sonra o parçaları birleştirerek, muhteşem bir uçağı havalandırıyoruz. Biraz o uçağı kullandıktan sonra da üzerine benzin döküp, onca yıl uğraşarak ortaya çıkardığımız bu nadide eseri 9 dakikada yakıyoruz.

Nasıl ki insanoğlu, yıllarca uğraştığı bir eserini dakikalar içerisinde yok etmeyecekse, nadide bir eser olan insanoğlunu da Yüce Yaratıcı, elbette ebedi olarak yok etmek için yaratmamıştır.

İnsan, bir maksat için yoktan var edilmiş ve onu yoktan var eden Yüce Kudret, elbette yeni bir surette onu yeniden yaratacaktır. Bu öyle bir güç ki yok da ediyor, yeni baştan daha mükemmel olarak yaratıyor da.

Sadece bedenden oluşmayıp ruh ve değişik maddi ve manevi özelliklere de sahip olan insan, ölmekle yok olmayacak, daha mükemmel bir vücutla yeniden yaratılacaktır. Bu yeni bedenine hitap eden, yeni nice dünyalar yaratılacak, kazananlar da o tariflere sığmayan güzellikler içinde yaşayacaktır.

Şu anda sahip olduğu ve bu dünyada gerçekleşmesi mümkün olmayan; sonsuz yaşama, dünyadakilerden de çok mala ve mülke sahip

olma, sınırsız yeme içme, çeşit çeşit lezzet ve hazları tatma gibi duyguları da ancak öbür dünyada tatmin olacaktır.

Bizi yoktan var eden Yaratıcımız, bu duyguları bizim içimizde yaratmış ise hak edene onların karşılık bulmasını da elbette sağlayacaktır.

“TANRI’YI KİM YARATTI”

Klasik bir soru olan, “Tanrı her şeyi yarattı, Tanrı’yı kim yarattı?” konusu:

Öncelikle yaratıcının da yaratılmış olduğunu iddia ederek, anlamı yanlış bir soru sormuş oluyoruz. Çünkü Tanrı da yaratılmış olsaydı zaten Tanrı olmazdı. Yaratılmış olsaydı, o zaman o da mahlûk olurdu, O yaratılmamıştır ki Tanrı’dır.

Böyle bir soru, çıkışı olmayan bir labirenttir. Tanrı’yı yaratan başka bir güç düşünülürse, onu da yaratan bir güç düşünülmesi iktiza eder ki, bunun sonu gelmeyip akla ve mantığa sığmaz.

100 vagonlu bir treni düşündüğümüzde, her vagonu bir öncekinin çektiği görülür, ama aslında öyle değildir. Hepsini çeken tek bir güç yani lokomotif olduğunu gördüğümüzde ise “Lokomotifi ne çekiyor?” demeyiz.

Askeri sistemlerde; er, onbaşı, yüzbaşı, albay, general...diye bir emir verme silsilesi belki krala kadar uzanır fakat ona gelince, “Kral kimden emir alıyor?” diye bir soru sormayız.

Ezeli ve ebedi olan bir Yaratıcı’dan daha üstün bir varlık düşünülemez. O’nun misli yoktur; doğmadan ve doğrulmadan münezzehtir. Her şeyi yaratan O’dur ve her şey O’na muhtaçtır. “O’nu kim yarattı?” demek, O’nun ezeli olmadığını söylemektir ki Yüce Yaratıcı mahlûk değildir.

Sonuçta bu türlü sorular; sonsuz bir varlığa, sonlu bir özellik vermeye çalışan şartlanmış türden sorulardır.

Başka bir deyişle bu tür sorular, ezel kavramının anlaşılamamasındandır. Çünkü ezel kavramı zamana bağlı bir kavram değildir yani ezel kavramını zaman ile kıyaslayarak açıklayamayız, zaman ölçüleri içerisine sığdıramayız. Bu beyhude olur ve böyle bir soru da elbette çok mantıksız olmaktadır.

Ebedi kavramı da yine zaman ile ölçülendirilerek açıklanamaz. Yaratıcı’nın ezeli ve ebedi olmasını, sonradan yaratılmış kavramlarla anlamamız mümkün olmadığı gibi, yine sonradan yaratılma özellikleri ihtiva eden bu türlü sorular da anlamsız kalır.

Tanrı zamanı da mekânı da yaratmıştır. Dünyanın en güzel sanat eserlerinden biri sayılan Taç Mahal'in mimarı olan Mehmet Efendi'yi, kendi yapmış olduğu eserdeki herhangi bir taşında, mermerinde veya kubbesinde arar mıyız? Bu elbette çok mantıksız ve gülünç olur.

Bu örnekten de anlaşıldığı gibi “Tanrı'yı kim yarattı?” sorusu da bir çeşit Tanrı'yı yaratmış olduğu kâinat içinde bir yerde aramaya benzer. Çünkü böyle bir soruyla Tanrı da direk yaratılmışlar sınıfına konulmuş olur.

Ayrıca zaman da yaratılmıştır ve devamlı olarak da yaratılmaktadır. Zamanın dahi yaratılmış olduğunu düşünersek, Ezel ve ebed yani başı ve sonu olmama kavramlarının ne anlama geldiğini de daha iyi idrak edebiliriz.

Tanrı ezeli ve ebedir, tektir, vücudu zatidir, eşi ve benzeri de yoktur.

TESADÜF MÜ YOKSA YARATILMA MI?

Temel soru ve konuya gelecek olursak; yani bu gördüklerimiz tesadüf eseri oluşmuştur ve biz yok olup gidecek miyiz yoksa bir yaratıcı var ve şimdiki düzene hâkim olup, öteki hayatta da yeniden bizi yaratacak mı?

Bu konuda öncelikle “Varlık” kavramı üzerinde düşünmeliyiz:

Çevremizdeki hiçbir şey sebepsiz, gereksiz, plansız ve boşu boşuna değildir. Her şeyin arkasında onu ortaya çıkaran bir Varlık olmalıdır. Evren ve canlılara bakınca, şunu baştan söylemeliyiz ki; bütün bunları yaratan Varlık, kendisinden daha mükemmeli olmayan, kendisinden daha mükemmeli kavranılmayan bir Varlık olmalıdır.

Karşımızda, bizim gibi yaratılan ve devamlı değişen bir evren var. Bu evrenin bir başlangıç tarihi vardır ve sonradan yaratılmıştır. Bunu maddenin termodinamik kanunu net olarak ispatlamaktadır. Bunun izahı; sıcak ve soğuk cisimler arasındaki sıcaklık belirli bir süre geçince eşitlenir, dengelenir.

Örneğin Dünya ve Güneş arasında ısı eşitlenmesi devam ediyor. Bu durum, Güneş'in helyum atomları bitince sıcaklıkları da dengelenecek demektir. Bu iki gezegen sonradan yaratılmış ki, Güneş'te soğuma hâlâ devam ediyor. Eğer ezelden beri yani sonsuzdan beri var olsalardı, ikisi de aynı soğuklukta olurdu. Sonuçta evrenin bir başlangıcı var, sonradan var olan varlıkların da elbette bir yaratıcısı var.

Uzaydaki her şey bir değişim içinde yani dönmeyen bir ay-dünya-güneş, olmayan bir gece-gündüz ve mevsimler, hareketsiz bulutlar, yağmursuz bir dünya düşünemiyoruz. 24 saat değişimi devam eden bu düzen ve intizamın kendiliğinden veya tesadüfen olduğu iddia edilebilir

mi? Ya da bunları sadece bir güce değil de ayrı ayrı güçlere vermek mümkün mü? Hepsine ayrı ayrı hükmeden, ayrı ayrı güçler kabul etsek bir kaos ve çatışmanın olması kesin değil mi?

Biyolojik olarak bakınca, elementler tesadüfen birleşerek, evrimleşerek şimdiki hayat oluşmuştur diye izah yoluna gitsek nasıl olur? Bu mümkün müdür? Bu konuda çok örnek verilebilir ama sadece insanın genetik şifresi olan DNA'sını ele alsak tesadüfün imkân dahilinde bir şey olmadığını çok net görürüz. Tek bir DNA'da her biri 24 cilt olacak şekilde, 2500 ansiklopedinin içerdiği bilgiyi görüyoruz. İnsan vücudunda, ortalama 100 trilyon hücre olduğunu düşünürsek, sadece bir insanda toplam DNA uzunluğu, yaklaşık 200 milyar kilometre olur. Böyle bir tesadüfün olmasını düşünmek aklımızla alay etmektir.

Bu arada bazen “Tabiat yapmıştır!” diye inananlar da çıkabiliyor. Her halde en akla uymayan inaniş şekli de budur:

En basitinden bir bisiklet dahi yapmaya kalksak: Önce güzel bir tasarım ve projesini hazırlar sonra sırasıyla; demir aksamını bir fabrikada, lastiklerini bir başka fabrikada imal ederiz, zincirini daha değişik bir fabrikada, fren, lamba, zil gibi küçük parçalarını farklı farklı yerlerde üretir en sonunda montajını bir yerde tamamlar bisikletimizi ortaya çıkarırız.

Tabiatın her şeyi yarattığını iddia etmeye gelince; önce atomların akıllı birer varlık olduğunu baştan kabul ederek işe başlamamız gerekir.

Çünkü her şeyi oluşturan bu atomlar toplanacaklar ve diyecekler ki, “Bugün bir insan imal edelim!” Projelerini hazırlayacaklar, tasarımını yapacaklar, belirli bir grup atomu toplayıp hücreler yapacak, başka bir grupla kromozomları oluşturacaklar, diğer bir grupla DNA yapısını kuracaklar, sinir sistemi, sindirim sistemi, boşaltım sistemi ve ortaya çıkardıkları bu milyarlarca elementi kusursuz bir şekilde birleştirip bir insan üretecekler. Bunlar olur mu, olmaz mı diye düşünürken daha yıldızları ve galaksileri üretmeleri bahsine hiç girmiyoruz.

HER ŞEY NEYLE BAŞLADI?

Bugünkü canlıların bir organizmadan, bir hücreden veya bir aminoasitten meydana geldiğini söylediğimizde; ilk hücreyi, ilk organizmayı kimin yarattığını, kimin yoktan var ettiğini sormamız gerekir. Bu durumda ortak aklın cevabı, bir yaratıcının olduğudur.

Dünyadaki herhangi bir varlığın oluş sebebini, kendisi gibi bir varlık olarak kabul etmek çok basit bir düşünce olur. Çocuk için anne-baba,

bitki için tohum diyerek, geriye doğru gidersek, sonsuza kadar gidemiyoruz. Sonuçta sonradan yaratılan dünyanın, kaç bin yıl, kaç milyon yıl öncesine gitsek ve bu silsile ile ilk erkek ve dişi insana ulaşırsak ya da toprağa düşen ilk bitki tohumunu bulsak; bir süre önce onların da olmadığını anlamış olacağız. O zaman şu soru ortaya çıkıyor: Bunları hangi kudret ortaya çıkarmıştır?

Makro ve mikro âlemdeki cisimlerin hareketine Newton kanunu açısından bakarsak, hiçbir maddenin bir güç uygulanmadan hareket edemeyeceği gerçeğiyle karşılaşırız. Fakat mikro âlemde atomda bulunup çekirdek etrafında dönen elektronlarla, makro âlemdeki gezegenlerin yine aynı şekilde bir yörünge içinde dönmeleri, bizi bütün bunlar bir güç uygulamadan nasıl olabilir diye düşündürmektedir. İşte elektronlardan gezegenlere trilyonlarca cisme güç vererek, mükemmel bir düzen kurup hepsini de bir ahenk içerisinde hareket ettiren elbette onları yaratan sonsuz ilim ve kudret sahibi Yüce Yaratıcı'dır.

Tam bu noktada günümüzün en popüler konusu olan enerji parçacığı konusu yani kuantum mekaniği teorisine bir göz atabiliriz. Çünkü şu anda kullandığımız akıllı telefonlardan bilgisayarlara, (MRI) cihazından uydulara kadar kullandığımız araçların temelinde bu kuantum mekaniği var. Kuantum mekaniğindeki tema; uzaydaki gezegenlerle mikro âlemdeki elektronların yörüngelerindeki dönüşlerin farklılığıdır. Mesela Güneş ve etrafında dönen gezegenler sabit bir yörüngede hareket ederken, atom çekirdeği etrafında dönen elektronlar farklı hareket edebiliyorlar.

Güneşin gezegenlerinden, diyelim ki, ay yörüngeden çıksa müthiş bir kaos olur, kıyamet kopar.

Atom çekirdeği etrafındaki elektronların ise yörüngelerini değiştirebildiğini, başka yörüngeye sıçrayabildiğini görüyoruz. Bu esnada da enerji açığa çıkmaktadır. Çift yarık deneyi, kuantumu daha da gizemli hale getirdi. 1803 yılındaki deneye kadar, "Işık parçacık halinde gidiyor." diye biliniyordu. Bu deneyden sonra yani bir yarıktan bir levhaya gönderilen ışık parça halinde giderken, çift yarık yapılıp gönderilince dalgalar halinde gittiği tespit edildi.

Aynı deney, yarıktan elektronlar gönderilerek yapıldı. Parça olarak bilinen elektronlar da yarıklardan sonra düz çizgiler oluşturma yerine dalga şeklinde hareket edip desenler oluşturluyorlardı.

Daha da ilginç; "Bu nasıl olabilir ki!?" diyerek kamera yerleştirtince elektronlar izlendiğini fark etmişçesine parça halinde hareket edip düz çizgi oluşturluyorlardı. Cansız olan bu cisimler değişik kamera hilelerine

rağmen izlendiğinde her defasında aynı şeyi yapıyorlardı. Bu noktada bu cansız cisimleri akılları varmış gibi hareket ettiren güç nedir?

Hareket halindeki her şeyin (ki buna elektron veya kuantum hareketi diyoruz), ilk hareketi belirli bir zamanda ve mekânda başlamış olmaktadır. Bu başlangıç anı, onun yaratılma zamanıdır. Bu an, o varlığa ilk hareketin verilmesi anıdır. İşte bu noktada yine o güç, yani Yaratıcı kendini hissettiriyor.

Nereye baksak ışın daima gelip şu sonuca dayandığını görüyoruz:

Milyarlarca galaksinin, trilyonlarca gezegenin her birinin akli varmış gibi müthiş bir düzen içerisinde yörüngelerinde döndüğünü; yediğimiz yemeklerdeki atomların akli varmış gibi her birinin siyah renkte ise saça, beyaz renkte ise tırnağa gittiğini, Kuantum teorisinde de elektronların yine akli varmış gibi işlevler gördüğünü çok açık anlıyoruz. Yani makro da olsa mikro da olsa hiçbir şey tesadüfe bırakılmamış ve bütün yaratılanlar tek olan yaratıcısının güç ve kudretiyle kendi dünyasında akıp gidiyorlar.

Atomdan gezegenlere böyle bir düzen içinde ve çeşitli hikmetlerle donatılmış kâinata bakınca ve de akılları varmış gibi hareket edip vazifelerini yerine getirdiklerini görünce Kur'an'daki şu ayetin ne kadar hak olduğu ortaya çıkıyor.

“Yedi gök, yeryüzü ve onlarda bulunanlar, O’nu tespih edip durmaktadırlar. Hatta hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile tespih etmesin! Ancak siz onların bu tespihlerini anlamazsınız. Şüphesiz O, çok şefkatli, çok bağışlayıcıdır.” (İsra, 44)

MADDİ OLMAYAN YÖNLER

Bir insanın duygu, düşünce, akıl, şefkat, sevgi gibi özelliklerini bir kenara bırakıp konuyu sadece biyolojik bir et ve kemik yığınının indirgemeye kalkarsak, saymış olduğumuz, görünmeyen bu özellikleri nereye koyacağız?

Özellikle insanın psikolojik yönünün onun üzerinde ne kadar hâkim olduğu açık bir gerçektir. Somut olarak görmediğimiz bu yön, o kadar ağır basar ki insanda gelişen bir sürü hastalığın kaynağı da sayılmaktadır. İnsan psikolojisi başlı başına ayrı bir alan olup üzerine ciltler dolusu kitaplar yazılmış, sayısız araştırmalar yapılmıştır.

Tarihte idama mahkûm olan kişilerin bazen bir gün içinde saçlarının bembeyaz olmasına şahit olunmuştur. İnsanın endişe, korku, heyecan, üzüntü, sevinç gibi o kadar çok özelliğini sayabiliriz ki bu durumda maddiyat yanında manevi yönünü de kesinlikle kabul etmemiz gerekir.

Yoksa insan eksik ve yarım kalmış olur, daha doğrusu bunlar olmazsa zaten insan olamaz.

İnsan öldüğünde, bütün beden hücreleri ile birlikte toprak olur. Bir an önceki canlı, bir an sonra cansız olmuştur. Bu durumda bedene ait olmayan duygu, akıl, vicdan gibi görmediğimiz özelliklerin, değerlerin, maddi olmayan yönlerin ruha ait olduğunu ve ruh ile birlikte gittiğini kabul ederiz.

İlginç olan, insan bütün hücreleriyle birlikte aynı anda ölmez. Hücrelerin ölümü, organların ölümü farklı farklı seviyelerdedir. Hücrelerin biyolojik hayatları da değişik değişikdir. Önce beyin hücreleri ölürken, deri hücreleri en son ölür. Bazen bu iki üç gün sürebilir. Ölen bir insan, üç veya dört gün sonra toprağa verilirse, saçlarının, tırnaklarının uzamış olduğu görülür. Yani hücreler bir süre daha canlılığını korur. Bazı hücreler hâlâ canlı fakat ruh bedenden çıktığı için bir şey fark etmiyor, cansız durumuna düşüyorlar.

Çünkü ruh yoksa insan da yoktur. Maddi canlılık tek başına yetmez, manevi canlılığı da olması lazım yani ruhun da olması lazım. Zaten şaka olarak çok soğuk insanlara, “O ruhsuzdur!” demiyor muyuz?

İşte bu tarif edemediğimiz ruh ile yüzlerce özelliğimiz arasında yer alan ve insan için çok önemli olan sonsuzluk duygusu arasında çok yakın bir bağ vardır. Çünkü ruh beden gibi görebildiğimiz maddi, somut bir şey değil. Ruh hiç ölmeyen ve ölmeyecek olan sonsuz hayat için sonsuz yaşama özelliğinde yaratılmış. Bizim onu tarif edebilmemiz de mümkün değil.

Eğer tamamen maddi elementlerden, atomlardan oluşmuş olsaydık robotlardan bir farkımız kalmazdı. Yağımızı, tuzumuzu tam verseler; yani yememiz içmemiz tam, maddi imkânlarımız yerli yerinde olsa bile bazen yine de “Ruhum daralıyor, canım sıkılıyor.” diyoruz. Hayatımız ne kadar dört dörtlük de olsa, bazen mutlu olamıyoruz. Manevi halimize ait duygu ve düşüncelerimiz bizi her yönden esir alabiliyor ve bir robot olmadığımızı anlıyoruz.

PLANLAMA VE UYUM

Dikkatle bakarsak, evrendeki canlılarda sadece bir yaratma görmüyoruz. Yaratılma ile birlikte çok ciddi bir düzen ve kanunların işleyişini de görmekteyiz. Yer çekimi kanunu, suyun kaldırma gücü, uçulabilen bir atmosfer, hava-su-toprak-ateş gibi yaşam elementleri hepsi de bir düzen içinde ve birer kanunu temsil etmektedirler. Demek ki her şey bir ilim sahibi tarafından en ince detayına kadar planlanmış.

Yine görüyoruz ki evrende canlı-cansız ne varsa, hepsi bir uyum içinde. Hem kendilerini oluşturan parça veya uzuvlarla hem de evrendeki diğer yaratılmış olanlarla bir bütünlük halindeler. Bu sistem dünya üzerinde eko-sistem olarak adlandırılmaktadır. Mevsimlerin birbirini kovalaması, insanların oksijen tüketip bitkilerin oksijeni üretmesi gibi. Yani bu çarkı bozmadan, aksatmadan, mükemmel şekilde döndüren bir güç olduğu çok açık. Yoksa atmosferdeki rüzgârların kısa bir süreliğine kendi başına kalıp düzensiz hareket etmesi, yaşamak için gerekli dengeleri alt üst eder, hiç durmadan yağmur yağsa ortalık felaketten geçilmez, uzun süre Dünyayı tamamen bulut kaplasa hayat biterdi.

Bu düzen ve uyum hem makro hem mikro âlemde aynı şekilde devam etmektedir. Güneş sisteminden bir gezegen ya da Samanyolu Galaksisi'nden bir Güneş sistemini yok etsek, öyle bir kaos olur ki belki de evren diye bir şey kalmaz.

Toprağı havalandıran bir sürü böcek çeşidi yanında, mikroorganizmaların ne sayısını biliyoruz ne de işlevlerinden tam haberimiz var.

Hep okumuşuz veya görmüşüzdür: bir bölgede yılanları tamamen yok etsek, şehri fareler basar; bazı yırtıcı hayvanları yok etsek, o bölgeyi yılanlar basar. Zaten insanoğlu doğru müdahalede bulunmazsa tabiata hep zarar vermiştir. Meselâ, ozon tabakasının tamamen yok olmasına sebep olmazlarsa yaşamaya devam edeceğiz yoksa kendi kendimize sonumuzu getirebiliriz.

Daha savaşılar, karbon salınımı, Dünya atmosferinde ısıyı hapseden sera gazları, nükleer patlamalar gibi yüzlerce etken var. Devletlerin ve insanların bu hırsını gördükçe ürpermemek elde değil.

YARATILIŞ TANRI'NIN VARLIĞINI İSPATLAR

Bir mimar yaptığı binayla, bir ressam resmiyle, bir heykeltıraş heykeliyle ve bir yazar kitabıyla tanınır. Birisi “Ben mimarım.” dese önce yaptığı eser sorulur, “Ressamım” dese resmine bakılır. Tanrının da bir yoktan var edici olduğunun en büyük göstergesi böyle muhteşem bir kâinat ve mükemmel canlıları yaratmasıdır.

O, canlı-cansız bütün varlığı yarattı, akıl vererek yarattığı insan da Yaratıcısının var olduğunu idrak etti. İnsan olarak bizler de Allah'ın bize verdiği akıl, bilgi, duygu, muhakeme, tefekkür gibi hasletlerle O'nun varlığını, birliğini, yüceliğini öğrenme imkânına kavuşmuş oluyoruz. O gizli bir hazineydi, yarattı ve tek bir Yaratıcı olarak bilindi.

Bilginin en değerlisi en yücesi de bu olsa gerek.

Her şeyi yoktan var eden Rabbimiz, başta akıl ve kalp olmak üzere insana verdiği üstün özelliklerden dolayı diğer canlılardan farklı olarak onu ibadet ve kulluk vazifeleriyle sorumlu tutmuştur. Madem ki diğer canlılardan üstün şekilde ve en güzel surette yaratmış, elbette ki hususi vazifeler de verecektir. İnsanoğluna bahsettiği bu lütuf sayesinde o hem Yaraticısını bilme yeteneğine sahip olacak hem de Allah'a yakınlık, ileride daha büyük nimetlerini hak etme ve en sonunda da kendini yoktan var eden Yaraticısını görme ayrıcalığına mazhar olacaktır.

Zerreden gezegenlere her şeyi yaratan Yüce Yaraticı, bunları sebep ve vasıtaları perde yaparak yaratmış ki bu bir imtihan sırrı gereğidir. Bir tavuğu bir yumurtadan, koca bir ağacı minik bir çekirdekten, muhteşem insanı da bir kadınla bir erkekten yaratmayı murat etmiş. Bunlar zahirdeki sebeplerdir fakat arka planda bunların hepsinin Allah'ın ilim ve kudretiyle var olduğunu, ortaya çıktığını idrak ediyoruz. Yoksa bir çekirdekten bir elma ağacını yaratan topraktır veya sudur demeyi akıl kabul etmez.

Zahirdeki sebeplerle ortaya çıkan bu fevkalâde eserlerin asıl yaratıcısının tek bir güç olduğunu, insanın vicdanı ya da kalp hisseder, kabul eder, tasdik eder ve Yaraticısına teveccüh edip hakiki imanı bulmuş olur.

Varlıklar âleminde her şeyin kendine has bir gayesi, hedefi olduğunu görüyoruz. İnsanın normal bir akli var, zekâsı var ve amacına uygun davranabiliyor. Fakat bir atom, bir bitki, bir hayvan akli ve şuuru olmamasına rağmen bir hedefe doğru gidip hiç şaşırmadan ve en ince detayına kadar amacını gerçekleştiriyor. Bir folik asit beyne, bir kalsiyum kemiğe, bir fosfor göze gidiyor. Yani evrende, her atoma ne yapacağını bildiren ve ona hareket veren bir gücün olduğu anlaşılıyor.

Bu noktada, akıl mefhumundan yoksun olan hayvanların, içgüdüsel davranışları; yani arının petek ve bal yapması, somon balıklarının okyanusları aşip üremesi, karıncaların iş birliği ve ördek yavrusunun doğar doğmaz suya koşup yüzmesi, kolay gibi görünen ama insan için çok zor işlerdir. Akli olan insan yüzmeyi bile belki aylar süren bir çalışma ile öğreniyor. Basit bazı tezahürleri olsa da hayvanlarda eğitim ve gelecek nesillere bilgi, belge aktarma olmaz. Demek ki akli olmayan canlılara doğuştan yetenek veren bir Yaraticı var. Yoksa nasıl olur ki?

Bir insanın yüzünde iki göz, iki kulak, bir burun bir de ağız var. Ancak milyarlarca insanın hiçbirisi birbirine benzemiyor. Biz, insan yüzü resmi yapsak veya baş heykeli yapsak 50'den, 100'den sonra artık

birbirinin aynısı olmaya başlar. Sima dediğimiz bütün insanların tamamen farklı olan yüzlerinin muhteşemliğini düşünürken; bunda daha sonra ayrı ayrı, birer birer muhatap alınacağımıza dair bir işaret de olmalı.

KUR'AN'DAN BİLİME DAİR İŞARETLER

Kur'an-ı Kerim'in her bir ayetinin, anlayarak okunduğu takdirde, ne büyük anlamlar ifade ettiğini fark ederiz. Onlar, hepimizi yoktan var eden Cenabı Hakk'ın bize olan direk hitabıdır.

Bizi yaratan O olduğuna göre, bizi en iyi bilecek olan da O'dur; nasıl yaşamamız gerektiğini, O tarif edecektir; neyin bizim hayrımıza neyin de şerrimize olacağını elbette O anlatacaktır. Dünyayı ve ahireti, aralarındaki farkı O tasvir edecektir. Verdiği nimetleri, O hatırlatacaktır ve bunların karşılığında nasıl teşekkür etmemiz gerektiğini yine elbette, O söyleyecektir.

Kur'an ayetlerinin her birinin bir mucize olduğunu, bazen bir tek ayeti dahi duymakla Müslüman olan bilim adamlarından da anlamaktayız. Kur'an bir tarih, bir coğrafya, bir fizik, bir kimya kitabı gibi değildir fakat bazen bu alanla ilgili bir tek ayetle yüzyıllar sonra nasıl bir bilim ve teknoloji den haber verdiğini, ancak o teknolojiye ulaştığımız zaman anlayabiliriz.

Bu ayetlerden bazı örnekler verirsek:

Kur'an-ı Kerim'in ilk emri, "OKU!" dur. (Alak, 1)

Ayrıca, Mümin Suresi 58. ayette: "Ne de az düşünürsünüz!" buyrulur.

Zümer Sûresi 9. ayette de: "...Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" denilerek, Yaraticımızın bizden, okuyup düşünmemizi, aklımızı kullanmamızı (Bakara, 44), ilim ve hikmet sahibi olmaya çalışmamızı istediği görülmektedir.

Kur'an; Dünya'nın, Güneş ve gezegenlerin, insan ve diğer canlıların yaratılışı ve oluşumu gibi konularda, bilimsel ve temel bazı açıklamalar yapar; fakat fizik-kimya ve biyolojiden elbette çeşitli formüller vermez, çünkü Kur'an, bir rehber kitaptır. "Elif, Ram, Ra. Bu, insanları, Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, çok güçlü olan ve her türlü övgüye layık olan Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz kitaptır." (İbrahim, 1)

Kur'an-ı Kerim, her şeyin, hiç iken var oluşunu yani başta evren olmak üzere her türlü canlının yoktan var oluşunu, sonunda da kıyamete kadar giden süreci anlatmaktadır. "O, göklerin ve yerin

yaratıcısıdır...” (En’âm, 101)

Günümüzde, evrenin ilk oluşumunu Büyük Patlama (Big Bang) teorisi ile izah etmektedirler. Evrenin devamlı surette genişlemesi de bu “Büyük Patlama Teorisi” ile açıklanmaktadır. Bu durumda bu teori de evrenin, yoktan var edildiğini iddia etmektedir. Evrenin genişlemeye devam ettiği ancak 20. yüzyılda söylenmiştir. Hâlbuki Kur’an, bu bilimsel açıklamayı 1400 sene önceden haber vermiş:

“Sonra (yeri yarattıktan sonra) Allah’ın iradesi bir gaz halinde olan göğe yöneldi...” (Fussilet, 11)

“...göklerle yer bitişik (bir bütün) idi, onları biz ayırdık...” (Enbiya, 30)

“Bir de gökyüzüne bakın, Biz onu bir güçle yaratmışızdır. Şüphe yok ki Biz, onu genişletme imkânına sahibiz.” (Zâriyât, 47)

Ayetler, evrendeki yıldız ve gezegenlerin, belirli bir yörüngede yüzdüklerini ayrıca kendi etraflarında da döndüklerini de anlatmaktadır:

“O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratandır. Hepsi, birer yörüngede yüzerler.” (Enbiya, 33)

“...Hepsi, bir yörüngede akıp gider.” (Yasin, 40)

“Güneş de kendine özgü ve ait olan yörüngede akıp gitmektedir...” (Yasin, 38).

Önceleri Batlamyus, “Dünya sabit, diğer gezegenler onun etrafında döner.”; Kopernik ve Galileo ise “Güneş sabit, diğer gezegenler onun etrafında döner.” derken, ancak teleskoplar yapıldıktan sonra Dünyanın ve Güneşin sabit olmadığı tespit edilmiştir. Halbuki Kur’an, çok daha öncesinden Güneş sistemini net bir şekilde açıklamıştır.

Dünyanın, uzaydan gelebilecek gök cisimleri ve ışınlar karşısında nasıl korunduğunu (manyetik alan ve ozon tabakası gibi) yine Kur’an bildirmektedir:

“Gökyüzünü de korunmuş bir tavan yaptık. Onlar, onun ayetlerinden yüz çeviriyorlar.” (Enbiya, 32)

Bilimin yeni ortaya çıkardığı ve adına Yüzey Gerilimi Kanunu dediği, fakat Kur’an’ın 1400 sene önceden bildirdiği, denizlerin birbirine karışmaması olayı da diğer bir mucizedir:

“İki denizi, birbirlerine kavuşacakları şekilde bırakıp saldı. Onların arasında bir engel vardır, onlar hiçbir zaman birbirlerine karışmazlar.” (Rahman, 19-20)

Tıbbın yeni ortaya çıkardığı, çocuğun anne rahminde gelişiminin 3 bölgede oluştuğu bilgisini Kur’an bize şöyle anlatır:

“...Sizleri annelerinizin karınlarında, 3 türlü karanlık içinde, bir yaratılıştan sonra (bir başka) yaratılışa (dönüştürüp) yaratmaktadır. İşte Rabbiniz olan Allah budur, egemenlik onundur. O’ndan başka tanrı yoktur, buna rağmen nasıl çevriliyorsunuz?” (Zümer, 6)

Nur suresinde elektriğin tarifi çok açıktır:

“Allah, göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun hali, içinde fitil bulunan lamba gibidir. Lamba, camdandır. Cam da bir inci yıldız gibidir...Yağı ateşle yakılmasa bile neredeyse ışık verecektir. Nur üstüne nur...” (Nur, 35)

Göge doğru yükseldikçe, havadaki oksijen azalır ve her 100 metrede hava basıncı bir derece düştüğünden nefes darlığı da artar:

“Allah kimi doğru yola iletmek isterse, onun göğsünü İslam’a açar; kimi de saptırmak isterse, onun göğsünü, o kimse gökte yükseliyormuş gibi dar ve tıkanık yapar.” (En’am, 125)

Bütün bunların yanında Kur’an-ı Kerim’in;

belâgâtı,

i’cazı,

kendine has üslubu,

ayetler arasında hata ve tenakuz olmaması,

insanları terbiye ve ıslah metodu,

gelecekten ve gaipten verdiği haberlerin çıkması,

okuyan herkesin kendine bir hisse çıkarması,

muhtevasının zenginliği,

her asra hitap etmesi,

gösteriyor ki o başlı başına Yüce Allah’ın bize gönderdiği mucize bir kitaptır.

PEYGAMBERLERİN MUCİZELERİ

Cenabı Hak, insanlara mesajlarını, semavi kitaplar olarak gönderir. Bu kitapları da Peygamber olarak seçtiği kullarına “vahiy” yoluyla iletir.

Peygamberler, söylediklerinin doğru olduğunu göstermek ve kavimlerinin Allah’a inanmalarını sağlamak için fizik kurallarını iptal eden çeşitli mucizeler göstermişlerdir. Bu olağanüstü vakalara, o devirde gelmiş geçmiş bir olay, sadece bir mucize olarak bakamayız. Onların her birinin bugünün insanlarına da ayrı bir mesajı vardır. Bediüzzaman Kur’an’da anlatılan Peygamber mucizelerinin sadece tarihi birer hikâye olmadığını, aynı zamanda bilim ve sanatta insanlığın

ulaşabileceği en son sınırı gösterdiğini söylüyor. Ayetlerin, insanları o gayeye ulaşabilmeleri için teşvik ettiğini yazıyor.

Mesela Hazret-i Süleyman'ın, Sebe' Melikesi Belkıs'ı tahtıyla beraber çok kısa bir sürede yanına getirtmesinden “Ama nezdinde kitaptan ilim olan bir zat da: ‘Ben, sen gözünü açıp kapamadan onu getirebilirim!’ der demez, Süleyman, Kraliçenin tahtının yanı başında hazır olduğunu görünce...” (Neml, 40) şeklinde bahseder.

“Rüzgârı da Süleyman'ın emrine verdik...” (Sebe, 12) denilmesi de hava sayesinde uçaklarla uçulabilmesine işaret eder. Bunun çok çok kısa bir sürede olması da Kuantumdaki bir ihtimali insanın aklına getiriyor. Dolaşık moleküllerde çok uzak mesafelerde de iletişim kurulabileceği teorisini düşünürsek, ışık hızından daha hızlı sinyaller sağlayarak moleküller arası iletişim sağlanırsa, cisimler istenilen yere ııınlanabilir mi? Bilim-kurgu gibi görünse de hâlen Kanarya adalarında bu alanda deneyler yapılmaktadır.

Hazreti Musa'nın sert bir yere asası ile vurarak su çıkarması da: “Bir zaman da Musa kavmi için su istemişti de biz, (asan ile taş vur!) demiştik. Bunun üzerine ondan on iki pınar fışkırdı...” (Bakara, 60) ayetiyle ifade edilmektedir. Nitekim günümüzde nerede su olduğunu gösteren farklı aletler icat edilmiştir.

Hazreti İsa'dan bahseden “...Yine Allah'ın izniyle körü, abraşı iyi eder, ölüleri diriltirim...” (Al-i İmran, 49) ayetinin işaretiyle artık tıpta değişik körlükler iyileştirilmekte, yoğun bakım ve diğer müdahalelerle ölüme çare olmasa da geçici tedaviler uygulanmaktadır.

Hazreti Muhammed'in (sas) eline aldığı taşların tesbih etmeleri, bütün orduya yetecek kadar parmaklarından su akması gibi mucizeler de göstermiştir ki ilerde radyo-televizyon vesilesiyle cansız cisimler konuşacaklar. Yine gelecekte oksijen ve hidrojeni birleştiren bir aygıt yapılp, havadan belki de su da akıtılabilir.

Peygamberlerin gösterdiği bu mucizeler insanoğlunun bilimde ulaşabileceği en son noktaya işaret olduğundan, yapılacak buluşlar da mucizelere yakın bir teknolojiye ulaşılabilineceğinin mesajını vermektedir.

ŞÜKRAN

Hava, su, toprak, bitkiler, balıklar, toprağı havalandıran böcekler, rüzgârlar... Bakıyoruz da çok şey insanın faydası için çalışıyor. Dünyadaki bu kadar canlı, insanlığın faydasına çalışıyorsa, sonuçta insandan da bunların karşılığı elbette istenecektir.

Bir çuval topraktan, kuru bir dal vasıtasıyla, binlerce üzüm tanesi taptaze olarak önümüze gelmekte. Acaba o cansız topraktan şuruplar yapılarak metrelerce yukarıya hangi hidrofor sistemiyle pompalanarak üzümler ağzımıza layık hale geliyor? Ağaçlar sanki kollarını uzatarak; çeşit çeşit renkte, farklı farklı boyutta, değişik değişik tatta, acı, ekşi, mayhoş olmak üzere, herkesin ayrı ayrı olan damak zevkine hitap edecek şekilde meyvelerini bize ikram etmekte.

İnsan vücuduna faydalı mineral ve vitamin deposu sayısız meyve ve sebzedden sadece portakala bir bakalım. Allah, enfes bir tat ve lezzette yaratmakla kalmamış bir de insanların ağızlarına göre dilimlemiş. Yüce Yaratıcının aslında bize her saniye sayısız mucizeler göstermesine tanık olmaktadır. Tabiata bakarken, sadece kuru bir bakış değil de onu bir kitap gibi okuyup tefekkür edebilmek, ne haz verici bir duygudur!

İnsan vicdanı, yapılan her iyilik karşısında teşekkür etme gerekliliği hisseder. Bu insanın yaratılışında, fitratında vardır. Kendisine ücretsiz olarak verilen hava, su, ışık, yiyip içtikleri ve gördükleri için ne kadar nimet varsa, vicdan mekanizması bütün bunlara teşekkür etmek ister. Bu durum akıllı, medeni, saygılı bir insan olmanın gereğidir.

“Evet, kalpler sadece Allah’ın zikriyle yatıştır.” (Ra’d, 28)

Allah bütün işlerini hikmetle yapar. Bizi yoktan yarattı ve karşılığında bir şükür istiyorsa, neden yerine getirmeyelim. Yaratılışımızın hikmetlerini tamamen anlayabilecek durumda değiliz. Ömür sermayesini boş ve geçici şeylerle harcama yerine, sonsuz bir hayatı kazanmak için kullansak ne kadar büyük bir kazanç içinde olacağız.

“Bizim sizi boşuna yarattığımızı, sizin Bize dönmeyeceğinizi mi sandınız?” (Mü’minûn, 115)

Yaratıcıya karşı yapılacak olan teşekkür de ibadet ile taçlandırılmaktadır. Aklını ve gözünü doyuran insan, işte o zaman gönlünü de doyurmakta, iki dünya saadeti dediğimiz kazancı sağlama yoluna girmektedir. Allah’ın bizim ibadetimize ihtiyacı yoktur fakat bizim O’nun rızasını kazanmaya ihtiyacımız var. Neml Suresinde Hazreti Süleyman’ın konuşması ne güzeldir:

“...Kim şükrederse, ancak kendine şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse, şüphesiz benim Rabbimin hiç kimsenin şükrüne ihtiyacı yoktur, (tersine) ihsan ve ikramı boldur.” (Neml, 40)

ÖNEMLİ OLAN SADECE KANIT DEĞİL

Yaratıcının varlığı, sadece bir ispat meselesi değildir. Aslında bir iman meselesidir. İman, yaratıcının varlığına, aklen ve kalben inanmak

demektir. İnsanla yaratıcısı arasında sevgi ve aşk dolu bir bağın ortaya çıkmasıdır.

İnsandaki akıl, kişiyi düşünmeye sevk eder, kalp de hissettirir. Böylece insan, bu iki mekanizmayı güzel kullanarak tek bir yaratıcının varlığını anlar ve manevi olarak O'na ulaşmış olur. Sonuçta ortaya bir iman etme gerçeği çıkar. Bu da insanın ruhunu, kalbini yani bütün varlığını huzura kavuşturur.

İnsanlar sadece akıl ve kanıt ile ikna olsalardı, Peygamberlerin gösterdiği mucizelerden sonra hepsinin iman etmesi gerekirdi. Nice toplumlar kendilerine gönderilen Peygamberlerin sözlerini dinlememişler, gösterilen mucizelere lakayt kalmışlar, iman etmemek için iftiralarda bulunmuşlardır.

Hz. İbrahim'in Nemrut tarafından ateşe atılması ve ateşin yakmamasına rağmen Nemrut ve takipçilerinin iman etmemesi buna örnek olarak gösterilebilir.

Ayrıca Hz. Musa'nın Kızıldeniz'i asası ile yarıp kavmini karşı kıyıya selamete geçirmesine rağmen kısa sürede onların bir buzağı heykeli yapıp tapmaya kalkması,

Hz. İsa'nın, körleri iyileştirmesi, ölüleri diriltmesi mucizesine rağmen etrafında güvenilir ancak bir avuç havari olması,

Hz. Muhammed'in Ay'ı ikiye böldüğü ve bunu daha uzaktaki başka kavimlerin de gördüğü mucizesine karşın, müşriklerin onun bir sihir olduğu iftirasını atarak iman etmemeleri göstermektedir ki hem akıl hem de kalp mutmain olmalıdır. İkisinden birisi tatmin olmazsa, tam iman etmiş olunmuyor.

“Bizi, mucizeler göndermekten hiçbir şey engelleyemez. Ancak öncekiler bunları yalanladılar. Nitekim Semud kavmine açık bir mucize olmak üzere (olağanüstü özelliklere sahip) deveyi vermiştik, ama onlar ona zulmettiler. Oysa biz mucizeleri yalnızca korkutup uyarmak için göndeririz.” (İsra, 59)

Bu hadisede olduğu gibi Cenabı Hak, insanların mucizelere rağmen nasıl yalanlama içine düştüklerini açıkça söylemektedir. Burada müşriklerin istediği mucize, bir dağın komple altın haline dönüştürülmesidir. Allah müşriklerin keyfine göre hemen bir mucize gönderecek değildir elbette. Bir mucizeden sonra kavimler yine de inanmazsa hele bir de yalanlar ve “sihirdir” gibi iftirada bulunurlarsa, çoğunlukla üzerlerine bir azap gelmiş ve tamamen yok olmuşlardır.

Her halde bunu göz önüne alarak ve toplumun gelecek nesillerinden inanan insanlar çıkacağını hesap ederek, Hz. Muhammed (s.a.s.),

müşriklerin bu talebine olumlu cevap vermemiştir. Zira buna benzer bir hadise Taif ziyaretinde de olmuş, taşlanmasından sonra o toplumun gelecek nesillerini düşünerek helak olmalarını istememiştir.

Bu hadiseden Hz. Peygambere hiç mucize verilmemiştir gibi bir anlam çıkarılmamalıdır. Çünkü kendisi hayatı boyunca hem yüzlerce mucize göstermiş hem de gelecekle ilgili Cenabı Hakk'ın izniyle birçok gaybî haber vermiş, çoğu da aynıyla vuku bulmuştur. Buna en güzel örnek Hendek savaşı sırasında söyledikleridir:

Müşriklerin Mekke'de ordu toplayıp savaşmak için Medine'ye hareketleri esnasında, savunma için Medine'de hendekler kazılmıştı. Açlık, yorgunluk, bitkinliğin had safhada olduğu o sırada, büyük ve sert bir kayaya rastlanılmış, bir türlü kırılamamıştı. Hz. Peygambere bu haber verilince gelmiş ve o koca kayayı balyozla kum gibi dağıtmıştı.

İşte canlarının dahi tehlikede olduğu o sıralarda, Hz. Peygamber kayaya her vuruşta bir müjde vermiş; kendileri için tehdit olan o zamanın büyük devletlerinden Şam'ın (Bizans), İran'ın ve Yemen'in anahtarlarının kendisine verildiğini söylemişti.

Hâlbuki daha o zamanlar, Müslümanlar fakir, güçsüz ve sayıları da çok azdı. Buna rağmen Peygamberleri onlara, zamanın imparatorluklarına karşı bir zafer vaat ediyordu. O sırada buna inanılması hayal gibi bir şeydi fakat çok geçmeden bütün söyledikleri aynıyla gerçekleşmiştir.

Bedendeki kalp vücudumuza sadece kan pompalayan bir organ değildir. O ayrıca gönül dediğimiz maneviyata açılan bir penceredir. Kalbin asıl gıdası yiyecekler içecekler değil, bir olan Yaratıcı ile iyi bir irtibattır. Kalbi, sadece maddi zevklerle doldurmak insanı bir dereceye kadar mutlu eder, onu maneviyattan yoksun bırakmak, yarım insan gibi bir hüviyete bürünmeye sebep olur. Nice zengin var ki bunu telafi için daha da çıkmaza sürükleyecek alkol, uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklara yönelebilmektedir. Fakat ruhları aç kaldığı için sonuçta bir felaket veya facia ile yüz yüze gelebilmektedirler.

Bediüzzaman'ın dediği gibi; “Allah'ı tanıyan ve itaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır. O'nu unutan sarayda da olsa zindandadır, bedbahttır.”

BİZİM EVRENİMİZ

Şimdi bu konuları biraz daha detaylandırırsak mesele daha anlaşılır olacak.

Hal-hatır soruyoruz:

- Nasılsın?
- İyiyim!
- Sen nasılsın?
- Eh işte, yuvarlanıp gidiyoruz!

Hem de ne yuvarlanma! Saatte 108.000 km. hızla giden yani bir merminin yaklaşık 60 katı hızında olan ve de dönerek giden (dönme hızı da 1670 km/saat) bir gezegene binmişiz, gayet sakin ve güvenli bir yolculukta gidiyoruz. Ne savruluyoruz ne düşüyoruz ne de şaşıyoruz.

Dünyamız hem kendi etrafında hem de Güneş yörüngesinde dönüyor ve Güneş Sistemi içinde yer alıyor. Gezegenleriyle birlikte bu Güneş Sistemi, içinde bulunduğu Samanyolu Galaksisi'nin etrafındaki turunu yaklaşık 230 milyon yılda bir tamamlayabiliyor. Buradan, bir Galaksinin büyüklüğünü dahi hesaplara kitaplara sığdırmamanın ne kadar zor olduğunu ve uzayın ne kadar geniş olduğunu anlayabiliyoruz.

Peki uzay denilen uçsuz bucaksız denizde yüzen bu yıldızların ve onların oluşturduğu kümeler olan galaksilerin sayısını ve birbirlerine olan uzaklığını tam olarak biliyor muyuz?

Dünya üzerinden çıplak gözle görebileceğimiz yıldız sayısı yaklaşık 5000 ile en fazla 10.000 civarındır. Çıplak gözle yine ancak dört galaksi görebiliriz bu minik dünyadan.

Teleskoplarla görülebilen veya bilim ışığında tahmin edilen galaksi ve yıldız sayısı ise şaşkınlık verecek derecede. Galaksi sayısı 200 milyar civarı, her galaksinin sahip olduğu yıldız sayısı ise 200-400 milyar civarı. İçinde bulunduğumuz Samanyolu galaksisinde ise 200 milyar civarı yıldız olduğu tahmin edilmektedir.

NASA'ya göre görünür evrendeki yıldız sayısı, 1 milyar trilyon yani 10 üzeri 21. Bu GÖRÜNÜR evrendeki yıldız sayısı. GÖRÜNÜR evren de ASIL evrenin ancak %5 i. Yani ASIL evrendeki yıldız sayısını ve de uzaklıklarını hesaplamak; aklın ve mantığın kavramasının çok ötesinde olup, hesap makinelerinin, bilgisayarların dahi zorlanacağı rakamlar ortaya çıkmaktadır.

Asıl akılların almadığı konu ise sayamadığımız bu kadar gezegenin kendi yörüngelerindeki o müthiş hızdaki hareketlerini hiçbir yakıt kullanmadan yapmalarıdır.

Hep şu soru sorulur: Dünyadaki kum sayısı ile evrendeki yıldız sayısını karşılaştırsak oran nasıldır? Tahminen evrendeki yıldız sayısı dünyadaki kum sayısının yaklaşık iki katı.

Fakat bir de tersi var. Dünyadaki bir kum tanesinde evrendeki tüm

yıldızların sayısından fazla atom var. Doğrusu akıl daha fazlasını almıyor, duruyor.

Milyarlarca gezegen içinde şimdiye kadar bilinen, sadece Dünya insanların yaşaması için uygun. Bu öyle bir uygunluk ki gördüğümüz ve görmediğimiz nice canlı ve cansız varlık, hepsi de bir düzen içerisinde bulunuyorlar.

Dünya elips şeklinde değil tam yuvarlak olsa, biraz eğimli dönmese, üzerinde koruyucu atmosfer tabakası olmasa, Güneş'e veya diğer gezegenlere uzaklığı her birine ayrı ayrı kusursuz bir mesafede bulunmasa, merkezindeki yüksek sıcaklık ve basınç altında bulunan "Magma", Dış Çekirdek, Manto ve Yer Kabuğu tabakalarıyla çevrili olmasa, insan için bir yaşama şansı olur muydu?

Bunların hepsi bir yana Dünya üzerinde sadece arılar yok olsa insanoğlu için hayatın sürdürülemeyeceği iddia edilmektedir.

Bunun anlamı; şeksiz ve şüphesiz şekilde, bir olan Yaratıcıya, bizleri yoktan var edene, Allah'a iman etmek demektir. Yani var olmanın hakkını vermektir. Bilen, gören, hisseden bir varlık olarak bütün varlığın hakkını vermektir. Görüleni ve hissedileni inkâr değil, kabul etmektir.

Gökyüzündeki gezegen, güneş, nebula ve bütün varlıkların yapıları, sistemleri, dönüşleri bize gösteriyor ki bütün bunlar kendi kendine olmadı ve olamaz. İman etmek demek; her şeyi bir sistemle, bilgiyle yaratan, onları yörüngelerinde bir hesapla döndüren, çok güçlü olup, zorluk ve kolaylığın kendisi için söz konusu olmadığı, kudreti sonsuz, hâkim ve mutlak bir gücün olduğunu anlayıp akıl ve kalp ile O'nu tasdik etmektir.

DÜNYANIN HARİKALARI

Şimdi de yeryüzündekilere bir göz atsak:

Misal olarak bir sivrisineğe baksak; sinir sistemi, sindirim sistemi, boşaltım sistemi gibi vücut yapısında kıldan ince ve gözle görülmeyen damarların hepsinin bir uyum içinde çalıştığını düşüsek. Sonra bir karıncaya baksak; sanki ortadan ikiye bölünmüş ve baş kısmıyla kuyruk kısmı arasındaki her türlü sinir sistemi, sindirim sistemi ve boşaltım sistemi iletişimini belindeki saç teli kalınlığında bir bağlantıdan bütün işlevleriyle birlikte yaptığını görsek.

Bir üvez böceğinde de ancak çok dikkatli bakınca fark edebildiğimiz aynı sistemin var olduğunu ya da göremediğimiz mikro organizmalarıyla aynı işlevlerin sorunsuz devam ettiğini bilim dili ile

okusak.

O halde önemli olan, mikro veya makro âlemdeki bu muhteşem sanatların, bu olağanüstü fevkaladeliklerin, bizi bir sonuca götürmesidir. Her bir varlık, kendi içinde bir anlam ifade eder. İnsan olarak bizler de bu anlamları alır ve bir sonuca gideriz. Bu olmazsa fikir olmaz, akıl da gereksiz sayılır.

Şöyle bir kendi dünyamıza baksak, yeryüzünü, gökyüzünü temaşa etsek, atmosfer yapısına bir göz atsak, her şeyi gözümüzle göremesek de yine o harika tasarımları, sistemleri veya nimetleri anlayıp, hayretler içinde kalmak kaçınılmaz.

Gıdalarımız ve yaşamamız için azot, hidrojen, oksijen, bizi zararlı ışınlardan koruyan ozon tabakası, tam da gerekli oranda yansıyan güneş ışınları, mevsimler için dünyanın 23,5 derece eğikliği gibi en ince ayrıntılar, elbette her şeyi bilen bir güç tarafından insanların faydasına sunulmuştur.

Bunlardan bir tanesi eksik olsa insanlar için dünyada hayat bir anda hayal olur.

Biraz daha bakalım tabiata. Bulutlar görünmez bir yerden programlanmış gibi toplanıyor, dağılıyor; ihtiyaç olan yerde yağmura dönüşüyor ve o bölgeye hayat oluyor. Büyük bir bulut kütlesi tamamen sel olup küt diye canlıların üzerine düşmüyor. Sanki makarna süzgecinden geçer gibi damlalar halinde ve canlıları okşayarak iniyor. O kadar yüksekte hız kazanıp canlıları mermi gibi delip geçmiyor.

Bulut deyince hemen yağmur aklımıza geliyor. Acaba dolu taneleri tek bir kütle halinde, mesela bina büyüklüğünde düşseydi halimiz nice olurdu?

Ya o kar taneleri! Öyle harika desenler halinde iniyorlar ki yaklaşık sekiz milyar insanın simasının farklı olması gibi kar taneleri de hepsi değişik ve nefis desenler olarak, salına salına yeryüzüne iniyorlar. Bu yağın karlar, dağlarda öbek öbek kümeleniyorlar daha sonra yavaş yavaş eriyerek kaynaklar, dereler, nehirler oluşturup insanlara ve canlılara hayat veriyorlar.

Yeryüzüne baktığımızda en az 450 bin bitki ve hayvan türü olduğunu görüyoruz. Tabii 1.300.000 kadar omurgasız hayvan türü bu hesaptan hariç. Hepsi de mükemmel bir düzen içerisinde yaşıyorlar. İçlerinde gözü tırmalayan bir görüntü yok, hepsinin yeryüzüne ve dolayısıyla insanlığa olan çeşit çeşit yararlarını ise bilim gözü ile inceledikçe öğreniyoruz.

400 bin civarındaki bitki türü bizlere bir şey anlatmaya çalışıyor. Yaz-

kış olan yerlerde her kış ölüyor, kuru bir dal haline geliyor sonra da her bahar tekrar diriliyor, yeşillenip yapraklanıyor ve meyveler veriyor.

Bu, gözümüz önünde cereyan eden büyük bir deneydir aslında. Dünya'yı laboratuvar olarak görmek ve her olayı öyle incelemek farklı bir bakış açısı sunacaktır bize. Bu açıdan bakınca insanın da ölümden sonra dirileceğini gayet rahat bir şekilde anlarız. Yani tabiat dili ile bir mesaj veriliyor bizlere. Her yıl kış mevsiminde ölen ağaçlar, çiçekler yine her yıl bahar mevsiminde diriliyor. Her yıl bize: "Ey insanoğlu, sen de öleceksin ve sonra dirileceksin!" diyor sanki.

Tohum toprağa atılıyor. Kuru ve ölü gibi olan tohum, toprakta belirli bir süre sonra canlanıyor. İnsan da ölüncə toprağa gömülüyor. Demek ki o da belirli bir süre sonra canlanıp tekrar dirilecek. İşleyen kanun aynı kanun.

İNSAN MUCİZESİ

İnsanın yaratılışındaki harikuladelikler saymakla bitmez:

En basitinden bir insandaki damarları uç uca eklessek kaç km. eder dersiniz? Yaklaşık 100.000 km. Yani sadece bir insanın damarları, dünyanın çevresini 2.5 (iki buçuk) defa sarabilir.

Bir insan beynindeki nöronların yani sinir hücrelerinin sayısına baksak, insan yapısı daha da karmaşıklaşıyor. Bilimsel araştırmalar sonucu, beyindeki nöron sayısının 100 milyar civarında olduğu tahminleri yapılmaktadır. Nöronlar, beyinden vücuda giden emir veya bilgileri aktaran sinir sisteminin ana unsurları olmaktadır. İnsanda bu kadar yüksek iken hayvanlarda ise çok çok az bulunmaktadır.

İnsan beyni aynı zamanda bir hafızadır yani bir bellektir. Bilgisayar diliyle ifade edersek yine bilim adamlarının tahmini, yaklaşık 2,5 milyon GB (gigabyte) bir hafızamız var. Ne kadarını kullanıyoruz dersek, bu kapasiteye göre sanki hiç kullanmıyoruz gibi bir şey.

Bu kadar inanılmaz özelliğe sahip insanoğlu, beynindeki incecik damarlardan birisi tikanırса, anında felç oluyor ya da beyin kanaması sebebi ile dünya hayatı sonlanıyor.

Gözle görünmeyen bir virüs sebebi ile insanların hayatları alt üst oluyor. Milyonlarca insan bu virüsten hasta oluyor, ölüyor. İnsan, yaptığı önemli işler yanında bu kadar da aciz bir varlık.

Diğer taraftan dünyadaki her şeyin devamlı bir değişim içinde olduğunu ve bu değişimle birlikte bir yere, bir sonuca doğru gittiğini görmekteyiz. Bu değişime engel olacak bir güç de yok yeryüzünde. İnsanın kendi doğal sonuna müdahale etmesi, belirli bir süre yaşayıp

ölme gerçeğini değiştirmesi de mümkün değil.

Atom içindeki çekirdek, nötron ve elektronun dönüş sistemiatiği ile mesela Güneş sisteminin dönüş sistemiatiği aynı. 20. yüzyılda keşfedilen kuantum ise mikro âlem dünyasının kapısını aralamış fakat bütün incelikler henüz keşfedilememiştir. Bu belki de yaratılış hakkında yeni bilgiler edinmemizi sağlayacak önemli bir keşiftir.

Zamanın varlığı, değişimi ve ilerlemesi; saniyelerin dakikalara, saatlerin günlere, gecelerin gündüze, kışların bahara evrilmesiyle Dünya hayatımız hep böyle ahenk içinde devam mı edecek? Yani sonsuza kadar gider mi? Mümkün değil çünkü bir gün Güneş'te helyum biter, Dünya hayatımız da biter. Bütün bu döngüler bize büyük bir olayın haberini verir gibi. Bu haber, bu maddi âlem günlerinin biteceği ve "Büyük Gün"de yani kıyamet dediğimiz günde son bulacağı haberidir.

İnsan da her saniye hücreleri değişerek, her 5-6 yılda bir yenilenerek, 70-80 yıl sonunda da son beden olarak yeni bir dirilişe doğru, o "Büyük Gün"e doğru akıp gidiyor.

İnsanoğlunda iki çok önemli organ var. Bunlar bana göre ya da sana göre değişmiyor. Sadece iki sabit organ. Bunlar da KALP ve BEYİN, daha doğrusu, akıl ve gönül.

Bu ikisi insanda uyum içinde çalışmazsa, vücut alabora oluyor, psikolojik sorunlar yaşanıyor, insanın kimyası bozuluyor ve sonuçta kişi maddi-manevi ciddi zararlar yaşıyor.

Her iki sistemin de uyum halinde çalışması için ikisinin de gıdasını tam vermek gerekiyor.

Akıl, maddi gıda ile tatmin oluyor; yeme-içme, gezmeye, çalışma ve öğrenmeye gibi. Ayrıca akıl, dünyadaki her şeyin insanın hizmetine verildiğini, bunların her birinin sanki akılı varmış gibi mükemmel hareket ettiğini dolayısı ile Dünya'daki her bir zerreye hâkim olan bir gücün ve kudretin olduğunu görüyor ve bundan da son derece mutlu oluyor.

Kalbe gelince, kalp manevi gıdalar ile tatmin oluyor yani inanç, dua, ibadet ve dinî ilimler ile huzur buluyor.

"Ey insanlar! İşte size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdeki dertlere bir şifa, müminler için bir rehber ve rahmet geldi." (Yunus, 57)

Sağlıklı bir bünye için ikisini de ihmal etmeden doyumak şart.

Sonuçta bu dünyada bizi yoktan var eden, her zerremize hâkim olan kudret sahibi Allah'a şükür ve ibadet edip, dualarımızla O'na yakınlaşmak, O'nun rızasını kazanmak, kalbimizi de doyurup tatmin

etmekten daha değerli bir şey de yok zaten.

Kalp ve beyin yani gönül ve akıl, geminin doğru rotada gitmesini sağlarlar. “Diğer organlar teferruattır.” desek de insan yapısının mükemmeliyetini inkâr etmiş oluruz. Her organımız hayatidir. En basitinden sadece başparmağımız eksik olsaydı hayatımız %50 zorlaşır, hiçbir şey tutamaz, kavrayamazdık.

Yine bağırsaklarımızın görevi gereği bir açıdan gözümüzden, kulağımızdan daha önemli olduğunu düşünebiliriz. Çünkü yenilen ve içilenlerin emilimi bağırsaklarda olur ve oradan da kana karışarak, bütün vücut; göz, kulak, el, ayak oradan beslenirler. Canlılığını devam ettirecek gıda, bağırsaklardan süzülüp gelmezse az bir sürede diğer organlarımız hayati tehlikeye girer. Sonuçta kalp ve beyin ana unsurlar olsa da hiçbir organımız gereksiz ve lüzumsuz değildir.

Mesela gözün yapısındaki muhteşemliği kelimelerle anlatmak mümkün değildir. Bu organa öyle kodlar yerleştirilmiş ki Dünya üzerindeki 500 bin civarı bitki ve hayvan türlerini görebiliyor, onları birbirinden ayırt edebiliyor. Ayrıca gökyüzündeki bazı yıldızları, gezegenleri görebiliyor, tanıyabiliyor. Gözün sadece herhangi bir kısmı, diyelim ki bir retinanın yapısını dahi anlatmak için ciltlerle kitap yazmak gerekir.

Aynı şekilde kulak; her türlü sesi tanıyabiliyor, ayırt edebiliyor. Rüzgâr sesi, yağmur sesi, kuş sesi, müzik sesi gibi aklımıza ne gelirse devasa bilgiler kulaklarımıza kodlanmış.

Bir de dile bakalım; binlerce yiyeceğin tatları kodlanmış. Üzüm, elma, kavun, karpuz, et, süt gibi aklımıza ne gelirse ağızımıza attığımız anda dil, tadından ne tür bir yiyecek olduğunu anında biliyor. Çünkü o bilgiler önceden yerleştirilmiş.

Burun dersek hakeza. Basit bir organ gibi görünüyor fakat binlerce koku yine ona kodlanmış. Burnumuza yaklaştırdığımız anda; gül, sümbül, çay, kahve, benzin, mazot aklımıza ne gelirse hepsini tanıyor. Önceden sanki birer birer koklatılıp tanıtılmış gibi yanılmıyor ve hepsini biliyor.

Evet, insandaki her organ birer mucize nevinden çalışıyor ve iş görüyor. Yani insanın kâinat kadar bir mucizeliği vardır derken hücrelerinden her bir organına kadar muhteşemliğini kast etmekteyiz. Sahip olduğumuz hazinelerin büyüklüğüne dikkat çekmekteyiz.

İnsanı düşünürken, gözümüzün önünde devamlı aynı sirkülasyonu gördüğümüz için bir alışkanlık oluşmuş ve basit bir döngü gibi algılanıyor. Yani insan doğar, gelişir, büyür ve ölür. Her gün

gördüğümüz bir manzara. Asıl mucize yönü de işte bu doğduktan sonraki büyüme faslı. Düşünebiliyor musunuz? Öyle bir dengeli büyüme ki; her gün, her hafta, her yıl bütün organlar müthiş bir denge içerisinde büyüyor. Bir kulak büyürken diğeri küçücük kalmıyor. Bir ayak uzarken diğeri yerinde saymıyor. İki göz de aynı ebat ve şekillerde gelişiyor. Vücut büyürken, kafa küçücük kalmıyor.

Bir terzi basit bir takım elbise dikse; vücut aynı oranda olduğu halde on defa prova yapar, ölçer, biçer ve elbiseyi iki-üç hafta sonra teslim eder. Hâlbuki senin etten kemikten oluşan vücut elbiseni; her hafta değil, her gün değil fakat her saniye ölçen biçen ve muntazam bir şekilde büyüten bir güç var.

İşte hayatının her döneminde bir çeşit mucizelik ihtiva eden insanoğlunu, en küçük atomundan değişik değişik hücresine kadar, her saniye yaratılıştan yaratılışa eviren çeviren kudreti sonsuz bir Allah var.

Bizleri devamlı olarak yoktan var ediyor, ihtiyacımız olan her türlü nimeti de ayrıca yoktan var edip yaratıyor, ikram ediyor, bize değer veriyor. Buradan anlıyoruz ki bu kadar değer verip yarattığı kullarını sonra da kendi hallerine bırakmayacaktır. Elbette yine onların iyiliği için emir ve yasakları olacak, ömürlerinin sonunda kullarının mutlu olacağı yeni bir Dünya yaratacak, yeni bir vücut var edecek, yeni bir hayat verecektir.

Sonuç olarak ölmekten korkma yerine, öldükten sonra yaratılıp yaşayacağımız yeni Dünya için yatırım yapmak, hayattaki en akıllıca iştir.

DÜŞÜNMENİN ÖNEMİ

Şu ayet-i kerime ilahi hükmü ne güzel açıklıyor:

“Şüphesiz Allah katında canlıların en kötüsü, düşünmeyen (haklı akıllarına koymayan) sağırlar ve dilsizlerdir.” (Enfal, 22)

Evet, düşünen, şu kâinata azıcık kafa yoran, bir ilahın yani Allah'ın varlığını ve birliğini anlayacaktır. Ancak hayatın sadece maddi çarkına kendini kaptıran, üstüne üstlük düşünmemek için beynini kötü alışkanlıklarla dumura uğratan kişiler, çok kötü bir kısır döngü içine girmişlerdir.

Akıl; okumayı, düşünmeyi, hayatın anlamını, nereden geldik nereye gidiyoruz, geleceğimiz ne olacak, nasıl bir sonla karşılaşacağız, bütün bu verilen nimetler sonucunda önümüze ne gibi bir fatura çıkacak gibi soruların cevabını şimdiden bulmayı gerektirir.

Yoksa diğer canlılarla karşılaştırılınca, insan olmanın farkını yaşamak

çok anlamsız olur. Ne farkımız kalır bir inekten ya da bir sinekten; onlar da yiyip içip geziyor, biz de yiyip içip geziyoruz. Konu bu kadar da basite indirgenemez deniliyorsa, o zaman yukarıdaki soruların cevabını elbette bilmemiz lazım.

Hidrojen, oksijen, karbondioksit gibi göremediğimiz maddeler havada müthiş görev yapıyorlar. Mesela bütün haberleşmelerde; her harfi, kelimeyi, belgeyi, sesi, görüntüyü ne varsa saniyede getiriyorlar-götürüyorlar. Hiçbiri “Bu çocuk da amma mesajlaşıyor, bu büro da amma iş çıkarıyor, bir sürü resim ve harita, bir de renkli renkli, getir-götür, bıktık yani!” demiyor. Görevlerini kusursuz yapıyorlar.

“Havadaki zerreler böyle konuşur mu, akıllı mı var bunların?” diye düşünebiliriz. Olmadığını biliriz ama sanki akılları varmış gibi rüzgâr-yağmur-kar demeden binlerce kilometreye belge ve bilgileri taşıdıklarını da kabul etmek gerekir. Hem de en küçük noktasına kadar ve de hatasız. İşte bütün bu zerrelelere hâkim olan, onlara yön veren bir güç var. Yoksa seslerimiz ve görüntülerimiz hepsi birbirine karışır giderdi.

Bilim geliştikçe, teknolojik icatlar arttıkça, hayat ve hayatın hakikatleri karşısında şaşkınlıklar yaşıyoruz. “Sübhanallah!” diyor ve Yüce Yaratıcı önünde hayretlerimizi itiraf ediyoruz. Bir yandan da günlük koşuşturmalar içinde çağa ayak uydurmaya çalışıyor, teknoloji ile hayatımızı kolaylaştırmaya gayret ediyoruz. Bu hızlı teknoloji ile acaba düşünme ve muhakeme etme özelliklerimiz ortadan kalkıyor mu, yavaş yavaş robotlaşıyor muyuz diye de düşünmeden edemiyoruz.

Bunlara ilaveten tabiatla öyle güzel bir denge var ki; topraktaki elementler bitkilerin, bitkiler hayvanların, hayvanlar insanların ihtiyaçlarına yetişiyor; yağmurlar, mevsimler her biri birbiri ardına, mükemmel bir düzen içinde birbirini kovalıyor:

“Yedi göğü birbiriyle tam bir uygunluk içinde yaratan O’dur. Rahmân’ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun?” (Mülk, 3)

İnsanlar “Açım, susuzum.” deyip derdini anlatabiliyor veya aklını kullanıp bir şekilde karnını doyurabiliyor fakat diğer canlılar böyle değil. Onların rızıkları biz insanlar gibi değil, istemeden de veriliyor veya bazı balıklar gibi doğrudan ağzına geliyor. Nice yer altında, kayaların içinde, kutuplarda canlılar var ki onları Allah’tan başka kimse görüp rızkını veremez. Kur’an-ı Kerim her canlının rızkının Allah’a ait olduğunu çok açık bir şekilde ifade eder:

“Kendi rızkını taşıyamayan nice hayvan vardır. Onlara ve size rızkı,

Allah verir. O, işitendir, bilendir.” (Ankebût, 60)

Bazen öylesine taş attığımız, yolda görüp bakmadan geçtiğimiz veya beğenmediğimiz hayvanlar, denizdeki canlılar, Allah’ın isminden en az birini kendi dili ile zikrediyor. Kedilerin mırımlarının “Ya Rahîm! Ya Rahîm!”, Kumruların guguklarının ise “Ya Kuddüs! Ya Kuddüs!” olduğunu sözüne güvenilir iman ehli söylemekte.

ÖVGÜYE KİM LAYIKTIR?

Bir kısım kabiliyetli insanlar, hayatları boyunca çalışır çabalar, bazı eserler, harika yapılar, değişik değişik sanatlar ortaya koyarlar ve başkaları tarafından da övülürler. Buna heykeltıraşlardan bir örnek verelim. Onlar önce demir-çelik gibi malzemelerle bir iskelet yaparlar ve üzerini farklı malzemelerle kaplayarak eserlerini tamamlarlar. Ya da taşı, ahşabı yontarak çeşitli heykeller ortaya koyarlar. Bu eserleri gören insanlar da yapanları tebrik ve takdir eder. Şüphesiz eser sahibi de eserin beğenilmesinden mutluluk duyar.

Mükemmellik açısından bakıldığında heykelin insanla mukayese edilmesi imkânsızdır. İnsan bir okyanus ise heykelin bir damla dahi olamayacağı malum. Bundan dolayı gerçek övülmesi gerekenin bizi yoktan var eden Allah olduğu ve ne kadar övülse de az olacağı aşikâr:

“...Bir de şu insanların ve hayvanların kemiklerine bak, onları nasıl birbirinin üzerine kaldırıyoruz? Sonra onlara nasıl et giydiriyoruz.” (Bakara, 259)

Elimize bir kitap alıp okuyoruz ve biliyoruz ki bu kitabı yazan, tashih eden, bilgisayara döken, matbaada bastırtan tartışmasız biri var. Bir de bir insana bakıyoruz; Ağız, diş, burun, göz, kulak, akıl, duygu, düşünce her şey yerli yerinde, moleküllerinden DNA’sına kadar uzaydaki gezegenlerden daha mükemmel. O zaman basit bir kitabın yaparı varsa elbette insan gibi mucize bir varlığı da yaratan ilahi bir güç var. O da gücü kudreti sonsuz olan Allah’tır:

“İman edenler için yeryüzünde ve kendilerinde nice işaretler vardır. Hâlâ görmeyecek misiniz?” (Zâriyât, 20-21)

Gerçek övgüye layık olan Yüce Yaraticımız, Hac suresinde hayatı ne güzel özetlemiş:

“Ey insanlar! Eğer diriltilmekten şüphe içindeyseniz biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra kan pıhtısından, sonra yaratılışı belli belirsiz et parçasından yarattık. Bunu size ne halden ne hale geldiğinizi bildirmek için açıklıyoruz. Dilediğimiz belirli bir süreye kadar rahimlerde durdururuz. Sonra sizi oradan bir bebek olarak çıkarırız.

Sonra güç kuvvet sahibi olursunuz. İçinizden kimisi erken yaşta vefat ettirilir, yine içinizden kimisi ömrün en kötü durumuna ulaştırılır da bilirken bir şey bilmez olur. Yeryüzünü de sönmüş kül halinde görürsün. Üzerine su indirdiğimiz zaman, hareket eder, kabarrır, her güzel çiftten bitkiler bitirir.

İşte bunlar Allah'ın hak olmasından, şüphesiz O'nun ölülere diriltmesinden ve kesinlikle her şeye gücünün yetmesindendir. Şüphesiz o kıyametin kopuş zamanı gelecektir. Bunda asla şüphe yoktur. Gerçekten Allah, kabirdekileri diriltecektir.” (Hac, 5-7)

ALAY

Yüce kitabımız Kur'an'ın bir vurgusu da (Bakara, 212), inkâr edenlere bu dünya hayatının güzel görünmesi ve onların iman edenlerle alay etmeleridir.

Müşrikler, İslam dininin yayılmasını engellemek için bir metot olarak alay etmeyi denemişlerdir. Bunun anlamı onların, hakikat karşısında fikir ve düşünceleri ile aciz kalınca, alay etme gibi süfli bir yola başvurduklarıdır. Bu yolu geçmiş peygamberler zamanında da inançsız ve münkir guruh hep kullanmıştır.

“Yemin olsun (ey Muhammed), senden önce gönderilen Peygamberlerle de alay edilmiş, sonunda onlarla alay edenleri, alaya aldıkları şey (azap) kuşatıvermişti.” (En'âm, 10)

Müşrikler ayrıca Hz. Peygamberin bir insan ve kul olduğunu unutarak, onun insani ihtiyaçlarını karşılamasını dahi alaya almışlardır:

“Dediler ki: (Bu nasıl Peygamber! Yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilip ve kendisiyle birlikte o melek de uyarıcı olsaydı ya!) dediler. (Veya ona bir hazine verilseydi ya da onun güzel bir bahçesi olsaydı da ondan yeseydi ya!) Zalimler ‘Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz!’ dediler.” (Furkân, 7-8)

Onların beklediği hem çok zengin hem şiddet ve zorbalıkla tebliğ yapan hem de meleklerle dolaşan bir peygamberdi. Dolayısıyla dile getirdikleri bu talepler o güne kadar görülmemiş bir nübüvvet yolu olduğu gibi imtihan sırrına da aykırıydı.

Aslında müşriklerin asıl dertleri, kurdukları haksız düzenin yıkılmasını engellemeye çalışmaktı. Çünkü pagan kültürü altında icra edilen bir ticaret, putların getirileri, onlara izafeten düzenlenen panayırlarla elde edilen kazançlar, istedikleri insanları köle olarak kullanmaları onların hayat tarzıydı. İşte bu saltanatlarının yok olmasını engellemek için başvurdukları metotlardan biri de alay yoluyla dini

küçümsemek ve önemsiz gösterme çabalarıydı.

Bu tür tepkiler tarih boyunca hep olmuştur, günümüzde de başka şekillerde tezahürleri devam etmektedir. İnançsız veya zayıf inançlı bir insanın her şeyi dünya hayatı iken, istediği gibi yer-içer-gezerken veya haksızlık yaparken; ebedi hayatın geleceği, hesap-kitabın olacağı, hakların sahiplerine iade edileceği, onca nimete şükür gerektiği kendisine hatırlatıldığında bütün ağzının tadı kaçıyor. Ancak insani ilişkiler çerçevesinde her konuyu açık açık konuşmak gerekir. Doğru ne ise onu bulmak insanın vazifesi. Kendine hoş gelen düşüncenin hep doğru olması gerektiği zannı yanlıştır.

İnsanlar büyük bir aşkla sarıldıkları o hayat aynası kırılıp, gerçek bir dünyaya seyahat edeceklerini düşününce tövbe edip, seyahat hazırlığı mı yapıyorlar? Genelde hayır! İnanan insanlarla alay etmek, bazılarının daha kolayına geliyor, hoşuna gidiyor. Gurur meselesi yapıyor, kibrinden taviz vermiyorlar. Bir de inandığını söyleyen insanların yanlış hâl, hareket ve tavırları, kötü örnek olacak yaşama şekilleri de varsa bunlar en az diğerleri kadar tehlike arz etmektedir.

Fakat şu da değişmez bir gerçek; Yüzde yüz her canlı ölecek, bu onun için küçük kıyamet demek. Tekrar diriltileceği zamanki kıyamet de büyük kıyamet olmuş olacak. Sonuçta Kur'an'da belirttiği gibi inançsız veya samimi olmayanların alay ettiği temiz müminlerin onlardan daha üstün olacağına şek ve şüphe yok.

NANKÖRLÜK

Söz konusu alaycılar yanında bir de nankör tipler vardır. Yüce kitabımız Kur'an da (Yunus, 22-23); bir gemide gayet güzel ve hoş bir seyahatte iken birden fırtına-kasırğa çıkınca insanların nasıl Allah'a dualar edip, "Bizi bu tehlikeden kurtarırsan ant olsun şükredenlerden olacağız." diye yalvarmalarından bahseder. Ancak o gemidekilerin bir kısmı kurtuluş sonrası dua ettikleri Allah'ı unutuyorlar. Her şeyin sahibi, her şeye gücü yeten bir Allah yokmuş gibi, biraz önce O'na söz vermemiş gibi yaşamaya devam ediyorlar.

Günümüz dünyasında bunun en güzel misali uçak yolculuğunda görülmektedir. Gemide yaşanan korku, endişe ve yapılan dualar, verilen sözler aynı şekilde uçak için de geçerlidir. Aslında uçağın havada, geminin suda gitmesi de üzerinde durulacak çok ilginç iki konudur. Çünkü ikisinde de önemli kanunlar vardır ve bu kanunlar tesadüf olamaz.

Böyle misallerin sonunda Yüce Yaratıcımız şükredenlerin ne kadar az

olduğunu ifade buyuruyor. Ancak az da olsa şükredenler, sözünde duranlar çok kıymetlidir.

“İnsana sıkıntı dokundu mu gerek yan yatarken gerek otururken gerek ayaktayken Bize yalvarır durur. Ondan sıkıntısını kaldırdığımız zaman, sanki kendine dokunan bir sıkıntı için Bize yalvarmamış gibi geçer gider.” (Yunus, 12)

Nankörlük sadece zor durumda kalıp kurtulduktan sonraki tavır ve davranışlarla sınırlı değil. İnsanı yoktan var eden, güzel bir hayat sürmesi için dünyadaki hemen her şeyi onun faydasına ve emrine veren Yüce Rabbimize minnet duyup O’nun emir ve yasaklarını yerine getirmememiz nankörlük değil midir? Gün boyunca havadan suya, meyveden sebzeyle faydalandığımız sayısız nimet karşısında, 24 saatin az bir kısmını O’na ibadet ve taatla, O’nu hatırlamak ve anmakla geçirmememiz nankörlük sayılmaz mı?

Allah Teâlâ dünyadaki her şeyi insanın faydasına yarattığı için şaşıyoruz. Cenabı Hak, şaşıracağımızı, hayret edeceğimizi bildiği için de Kuran’da şöyle buyurmuş:

“Allah, kendi emri ve iradesiyle onda gemiler akıp gitsin ve O’nun hazinesinden talepte bulunasınız diye denizi sizin emrinize verendir. (Buna karşılık) belki, şükredersiniz.

O, göklerde ne var ve yerde ne varsa, hepsini sizin emrinize vermiştir. Şüphesiz bunda, düşünecek bir toplum için ibretler vardır.” (Câsiye, 12-13)

GÜNÜMÜZÜN VE ESKİNİN ORTAK KOŞMALARI

Her devirde kimi insanlar bu gibi ayetlerden ders almayı bırak, üstüne üstlük bir de Allah’a ortaklar koşmuşlar:

“De ki: (Sizin ortaklarınızdan, yaratmayı ilkin yapacak sonra onu tekrar edecek olan var mı?) De ki: (Allah, yaratmayı ilkin yapar sonra onu tekrar eder.) Artık nasıl saptırılırsınız?... Ne oluyor size? Nasıl hüküm veriyorsunuz?” (Yunus, 34-35)

Allah’a ait olan nitelikleri, sıfatları, yücelikleri kendine veya birine isnat etmek şirkittir. Yani Hak Teâlâ’nın yanına başka bir tanrı veya tanrılar koyarak onlara inanmaktır.

Tek Allah’a inanıp, doğrudan O’na ibadet ve dua etme yerine; araya bir put, obje veya insan koyarak bu amelleri yapanların: “Biz onlara bizi Allah’a yaklaştırsınlar diye dua ve ibadet ediyoruz!” diye kendilerini savunmaları ve bunu haklı göstermeye çalışmaları da büyük bir garabettir. Kendi yaptıkları objelere inanma, onları aracı koymada en

trajikomik olanı da eski müşriklerin helvadan put yapıp acıkınca yemeleri galiba.

“O gün onların hepsini toplayacağız, sonra o ortak koşanlara, ‘Hani ortaklarımız olduklarını iddia ettikleriniz nerede?’ diyeceğiz. Sonra onların cevabı, sadece, ‘Ey Rabbimiz! Allah’a yemin ederiz ki bizler müşrik değildik!’ demeleridir.” (En’âm, 22-23)

Buradaki en hassas konu, Allah’ın yarattığına ulûhiyet verilmemesidir. Herhangi bir bahane veya gerekçe ile sonradan yaratılmışa ulûhiyet verilmesi, müşrikçe bir inanış demektir.

Allah’a ait sıfatları, kendine, başkasına veya objelere isnat etmek de ortak koşmadır. Dolayısıyla Malikü’l-Mülk (Mülkün Sahibi) sadece Allah’tır.

Bâki (Sonsuz olan) sadece Allah’tır.

Samed (Hiçbir şeye muhtaç olmayan) sadece Allah’tır.

Hâdi (Hidayet veren) sadece Allah’tır.

Gerçekten taştan, tahtadan yapılan putlar nasıl ortak koşulabilir, nasıl bunlar için can feda edilebilir, nasıl onlara ulûhiyet verilebilir?

Hayret ediyoruz ama çağımızın, o eski çağlardan bir farkı kalmadı ki? Eski zamanın taştan, tahtadan yapıp da tapılan kutsalları; gerektiğinde bizim de canımızı ortaya koyduğumuz, şimdinin para-pul, mal-mülk, gurur-kibir veya makam-mansıplarına dönüşmüş olabilir mi?

RABBİMİZİN REHBERLİĞİ

Rabbimiz tarih boyunca peygamberleri vasıtasıyla insanlara sahifeler ve kitaplar göndermiş. Bu şekilde onların hidayete ermelerini beklemiş. Fakat asırlardır insanoğlu ya menfaatine uymadığından ya saltanatı son bulur korkusundan ya soy-sop meselesi yaptığından ya da siyasi sebeplerle bu kutsal sözleri işlerine geldiği şekilde değiştirme ya da yalanlama yoluna gitmişler.

Tarihe baktığımızda insanlar, çoğunluk olarak Peygamberlerine karşı çıkmışlar, onlarla mücadele etmişler, bir kısmını öldürmüşler hatta kendilerine gönderilen kutsal kitapları değiştirmişler. Bütün bunlara gerekçe olarak da “Biz atalarımızdan böyle gördük ya da çoğunluk böyle düşünüyor.” gibi basit bahanelere başvurmuşlar.

Allah, son kalamı olan Kur’an-ı Kerim’de, bu durumlar için son noktayı koyuyor. Yani kendi koyduğu hükümlerin kıyamete kadar baki kalacağını beyan buyuruyor.

“Şüphesiz bir uyarı ve öğüt olan Kur’an’ı Biz indirdik, elbette Onu

yine biz koruyacağız.” (Hicr, 9)

Asırlardan beri Kuran-ı Kerim’i hafızasına alan milyonlarca insanın, 604 sayfalık bir kitabı noktası ve virgülüne kadar ezberleyebilmeleri, Kur’an-ı Kerim’in ilahi bir kitap olduğunun ve onun Allah’ın korumasında olduğunun en büyük delillerinden değil midir?

Ölçümüz Kur’an ve hadisler değil de toplumun zannı olur veya çoğunluk böyle yapıyor, çağa uyalım denilirse şu duruma düşebiliriz:

Hani Nasrettin Hoca oğluyla merkebinin satmaya pazara giderken, yolda görenler demiş: “Hoca! Eşeğe sen binmişsin, sabi çocuğu yürütüyorsun, ayıp!” Hoca inmiş, çocuğu bindirmiş. Yeni rastladıkları: “Hoca! Yaşlı-başlı adamsın sen bin çocuk yürüsün!” Hoca sonunda çocuğu da indirmiş üçü de yürümeye başlamış. Yeni rastlayanlar: “Hoca! Bu eşeği boşuna mı besliyorsun? Biriniz binse ya!” Hoca eşeği yatırıyor, ayaklarından uzun bir sırıkla bağlayıp iki ucundan oğluyla eşeği omuzlarına alıp pazara öyle giriyorlar. Hocayı o halde görüp de şaşkın şaşkın bakan ahaliye Hoca bağırıyor: “Bre insafsızlar! size uydum, işte bu hale geldim!”

İşte illa ki çoğunluk deyip, olması gereken ölçüleri bırakırsak düşeceğimiz hal de böyle olabilir.

Örnek biraz abartılı gelebilir fakat değil maalesef. Mesela şu andaki gidişattan bir gerçək:

Batıda evcil hayvanlarına dahi 2-3 dadı tutan hatta hayvanlarını mirasçı tayin ederek yaşayanlar yanında, bazı insanlar her yıl; “Yelek şöyle, ceket böyle! Etek şöyle, kol böyle olacak!” diyor ve bütün ülke insanları koşarak o modaya uyuyorlar. Uymayana da acıyor, hor görüyor hatta kızıyorlar. Yani çoğunluk hemen o tarafa yönelip kendi değerlerini bir çırpıda bir kenara atıyor.

“Yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan, seni Allah yolundan saptırlar. Onlar, yalnızca zan ardından giderler. Onlar, sadece atıp tutarlar.” (En’âm, 116)

“O çokluk kuruntusu sizleri oyaladı. Öyle ki bu, kabre gidişinize, ölümünüze kadar sürdü.” (Tekâsür, 1-2)

GURUR VE ENANİYET

Gurur, kendini beğenme, sahip olduğu kabiliyet ve özelliklerden dolayı mutlu ve memnun olma halidir.

Enanîyet ise kibirlenme, kendini başkalarına kabul ettirip üstün görme halidir.

Şüphesiz her iki duygu da insanı hak ve hakikatten ayıran, doğru yoldan çıkaran özelliklerdir.

Kibrin bu kadar tehlikeli olmasının sebebi; hak ve hakikati yani dinin rükünlerinden birini kabul etmemek, Allah'a karşı kibirlenmek, O'na karşı büyüklenmek, boyun büküp kulluk etmeyi kendine yedirememektir.

Şeytanın da doğru yoldan çıkması, gurur ve kibri yüzündendir.

İnsanlar imanla öldükten sonra Cennet'e girer. Hadislerde geçen kibirli insanların Cennet'e girememeleri ya direk Cennet'e girememeleri ya Cehennem'de cezalarını çektikten sonra girebilmelerini ya da mü'minlerin kalplerinin kibirden arındırıldıktan sonra Cennet'e gireceklerini anlatmaktadır.

Elbette Allah, insanları yaptıkları güzel amellerden sonra belki affedebilir ve onlar direk Cennet'e de girebilirler. Tamamen Rabbimizin vereceği bir hükmüdür. Fakat Allah gururlanmayı ve kibirlenmeyi yasaklamıştır:

“Çünkü kendilerine gelmiş bir delil olmadan Allah'ın ayetlerini tartışanlar var ya, işte onların kalplerinde yetişemeyecekleri bir kibir, bir büyüklenme vardır. Sen hemen Allah'a sığın. Şüphesiz O, evet O işitendir, görendir.” (Mü'min, 56)

İnsanlar kendilerine ait kabiliyet ve güzellikler karşısında gururlanma ve kibirlenme yerine, onları verenin Yüce Yaratıcı olduğunu idrak etmeli ona göre davranmalıdır. “Ben güzelim, ben yakışıklıyım.” diye övünmek ne kadar manasızdır. İnsanın güzel yaratılmasında bir dahli yok ki övünsün. Kendi kulağını mı yaptı, kendi gözlerini mi oraya yerleştirdi ve renklerini verdi? O, bir tek hücreyi yapmaktan dahi aciz olduğuna göre ancak diyebilir ki; “Rabbim beni böyle yaratmış. Dolayısıyla büyüklük sadece Allah'a mahsustur.”

Şu ayet her alanda kibirlenmeyi yasaklıyor:

“Sana güzellikten her ne gelirse, bil ki Allah'tandır. Başına gelen her kötülük ise kendi nefisindendir.” (Nisa, 79)

Dünya hayatı nedir aslında? Onu da en güzel yine bizi Yaratan özetlemiştir:

“Biliniz ki dünya hayatı gerçekte oyun, eğlence, süs, aranızda soy sopl a övünme, mal ve çocukların çokluğu ile böbürlenmeden ibarettir. Onun durumu, bitirdiği bitkiler çiftçileri imrendiren bir yağmur gibidir. Ardından o bitkiler kurur, sen onları sapsarı olmuş görürsün. Sonra bunlar çer çöpe dönüşürler. Ahirette şiddetli bir azap vardır. Bir de Allah'ın bağışlaması ve rızası vardır. Dünya hayatı geçici ve aldatıcı bir

şeyden başkası değildir.” (Hadîd, 20)

Gurur ve kibre düşmemek için Allah’ı bilmek, hakiki imanı elde etmek gerekir. Bunun da en güzel yolu dini ve ilmi iyi bilmek, güzel tefekkür edebilmek, marifetullah yani layıkıyla Allah’ı bilme ve tanımaya çalışmaktır.

EBEDİ HAYAT MI, EBEDİ YOKLUK MU?

Yeniden dirilişe, yeni bir hayata, Cennet ve Cehenneme inanmayan birisi için ölüm nedir?

Elbette ki “Sonsuz yok olmadır!” Bu şahıs, sonsuz yok olmanın anlamını kavrayabilseydi, böyle bir şeyin olamayacağını anlardı. Çünkü bir defa ruh, ölümsüzdür yani yok olma diye bir şey yoktur.

Halbuki Kur’an’ı açıp okusa, bizi yaratan bize ne diyor, yeni hayatın programını, ajandasını, mecburi seyahatin sonunu muhakeme etse, kendine gelecek. Dünya hayatı bitince zaten herkes yeni hayatı görecek, görmeme diye bir şey yok. Çünkü ölüm herkese var. En önemlisi, çok kısa bir sürede geçen dünya macerasını iyi bir şekilde sonlandırabilmektir.

Hakiki imanı elde eden ile inançsız olarak bu dünyadan ayrılanların durumu şuna benzer:

Çelikten yapılmış, epeyce özenilmiş ve güzel bir sanatı yansıtan bir heykeli demirciler çarşısına götürsek; demirci onu ölçer, tartar ve kilosuna göre bir hurda değeri biçer. Aynı heykeli bir antikacılar çarşısına götürsek; sağdan bakarlar, soldan bakarlar üzerindeki sanatı takdir edip ona göre yüksek bir fiyat verirler. Halbuki kullanılan aynı malzeme ve aynı heykel. Gittiği yere göre ya iyi bir kıymeti olmaktadır veya hiç olmamaktadır.

Kişi de ben sadece etten kemikten oluşmuş maddi bir varlığım, ölünce de yok olup gideceğim gerisi boştur diye bir inanca sahip olursa, demirciler çarşısındaki değersiz bir metal yığını hükmündedir

İman eden ve maneviyat sahibi bir insan ise sanatçılar çarşısındaki paha biçilmez bir eser hükmündedir.

Sonuçta kişi, kendi geleceğini kendi iradesi ile belirlemektedir. Ahiret hayatını, ruhunu, maneviyatını bir çeşit kendini inkâr eder ve kendini yok olmaya mahkûm bir hurda demir seviyesine indirirse, ona biçilecek fiyat da belli olup; gideceği yer yakıt olmak üzere -Allah muhafaza-Cehennem olur.

İnsanoğlu bir et yığını değil de kâinat kadar muazzam bir varlık ve Cenabı Hakk’ın isimlerinin yansıdığı, ilahi bir sanat olduğunu anlar,

kıymetinin de ancak Rabbine intisap ve iman ı ile ortaya çıkacağını idrak ederse, ona biçilecek fiyat da belli olup; gideceği yer inşallah Cennet olur.

Yani ya hurda çarşısını tercih edersen ya da sanatının değeri bilinen bir yeri.

Ayrıca öldükten sonra sonsuz bir hayata inanan, sonsuz bir Cennet'te yaşayacağına, onu yaratan bir Yüce Kudretin olduğuna iman eden kişinin, Yaratıcısı nezdinde de bir kıymeti olur. Bir inkârcı olarak öölürse onu yoktan var eden Yaratıcısı nezdinde ne kıymeti olacaktır ki!

İMTİHAN

Aslında kendisine dünyaları versen doymayacak, tatmin olmayacak bir fitratımız var. Akraba, eş-dost, yeme-içme, zenginlik ve mal-mülk gibi her alanda daha fazlasını isteyen sonsuz bir hırs ve iştahımız var. İşte bu özellikleri bedenimize yerleştiren, bütün bu duygu ve düşüncelerin, maddi-manevi ihtiyaçların hatta hayallerin karşılanacağı, çeşit çeşit zevk ve tatların tatmin olacağı yeri de yaratmış ki son sürat oraya doğru gidiyoruz.

Fakat yolda yolakta küçük şeylere tenezzül eder de takılır kalırsak, yapılacak bir şey kalmayabilir.

Hedef; ruhumuzda olan ve bütün hücrelerimizin, “Sonsuzluk isteriz, ebedi hayat isteriz”, diye bas bas bağırdığı bir hengâmede, bizi yoktan var eden Allah’a, iyi bir kul olarak ulaşmaktır.

Aslında tam kendini vererek, saça-sola yalpalamadan, içten ve de kalp gözüyle baktığımız zaman; atom, hücre, bitki, hayvan, insan, ay, dünya, güneş, yıldızlar ve galaksilerin hepsinin, ayrı ayrı birer mucize olduğunu görüp anlıyoruz. Gökten ayrıca bir melek inmesine gerek yok. Zaten inince vaktimiz sonlandırılıyor, imtihan süresi bitiyor ve kapı kapanıyor, doğruca başka bir boyuta gidiyoruz.

Onun için kapı kapanmadan en güzeli, en akıllcası “Nereden geldik, nereye gidiyoruz?” sorularına en uygun cevapları bulmak olmalıdır. Kafamızda cevaplandırmadığımız bir soru bırakmadan, yazılı kâğıdını çok güzel doldurarak, kendimizi ve geleceğimizi garantiye almaya çalışarak, şu dünyayı öyle terk etmeye çalışalım. Çünkü öldükten sonra sözlü sınav başlayacak, dünyadan boş kâğıt verip de her şeyi sözlüye bırakmak hiç de mantıklı değil.

AŞK

Elimizi vicdanımıza koyup düşünelim: Hadi göremiyoruz,

dokunamıyoruz diye içgüdüyü, aklı, ruhu diyelim ki inkâr ettik. Bunlar somut şeyler değil diye kabul etmedik; amma herkesin hep bir ağızdan, “İşte orada dur!” diye bağıracağı, “Aşk”ı nasıl inkâr edeceğiz?

Hiçbir fani, aşk deyince hemen es geçemez ve çoğu da bundan dolayı herhalde hayatında bir defa alabora olmuştur. Hani şu, bir bakışta oluşan elektriklenmeyi, kişinin bütün bedenini saran sevgi şelalesini, 5 dakika önce tanımadığı bir şahıs için şimdi ölmeyi göze aldığı “Aşk”ı.

Her şeyi madde de arayamayız. Bu olayda da arada ne bir elektrik kablo var ne de demir halatlar; fakat aradaki bağı koparacak güç bazen ancak ölüm oluyor. Halbuki bu dünyadaki aşk da mecazi aşktır, gerçek aşk değildir.

“Onun varlığının delillerinden bir diğeri de kaynaşmanız için size kendinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet meydana getirmesidir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için dersler vardır.” (Rum, 21)

Hemen ilave edelim, şu güzelim hayatta en dikkat edeceğimiz bir husus da dengeyi korumak, aşırıya kaçmamaktır. Aşırılıklar, insanın başına genelde büyük dertler ve sıkıntılar açmıştır. Bu problemler de sonunda çözümsüz hale gelir ve kişileri, kendi doğrularından uzaklaştırır ve yanlış kararlar veya icraatlara sürükleyebilir.

Bunun en güzel örnekleri; Aşk, sevgi ve şefkattir. Çünkü bunlardan birinde aşırıya kaçır ve sonunda da ayrılık, ölüm veya ihanet gibi bir gerçekle karşılaşır, sevgi dert olur, şefkat hastalığa dönüşür, aşk da aklı bozar ve her şey güllük gülistanlık iken, hayat çekilmez hale gelir. Onun için her şeyde ölçülü olmak gerekir. Çünkü en büyük aşkın (yani mecazi olmayan gerçek aşk), bizi yoktan var eden Allah’a olması gerektiği bir an için dahi unutulmamalı ve en çok da O’na kavuşmayı, O’nun huzuruna çıkmayı arzu etmelidir.

SEYAHAT

Bir seyahate çıkacağımız zaman bizi, önemine göre günler öncesi telaş ve heyecanı sarar. Yakın bir yere telaş az olur fakat uzak ve bilinmedik yere çok. Gideceğimiz yerde ailemiz, yakınlarımız veya sevdiklerimiz varsa heyecan elbette katlanır.

Evet, hepimizin çıkacağı bir seyahat var. Seyahat bilmediğimiz, görmediğimiz yerlerden oluşuyor fakat kazasız belasız bitirebilirsek en sevdiğimiz yakınlarımıza kavuşuyoruz.

Tahmin ettiğimiz gibi bu seyahat, dünyayı terk ettiğimiz zaman başlıyor. Kabir, berzah, haşir bu seyahatin mutlaka uğranılacak

durakları. Dünyadaki seyahat hazırlıkları gibi, bu yeni boyut için de hazırlık yapmak gerekiyor fakat bu defaki değişik. Bilet, bavul, yolluk hazırlama şeklinde değil, sadece;

Bizi yeniden yaratacak olan Allah’a inanmak, yasaklarını (kötü şeyleri) yapmamak, tavsiyelerini (iyi şeyleri) yapmak ve teşekkür etmek yani şükretmek (ibadet). Evet, hepsi bu kadar!

Yoksa bu yolculuk, yapacağımız basit hatalarla tamamen bir kâbusa dönüşebilir. “Acaba olur mu, olmaz mı?” diye soramıyoruz bile, çünkü biliyoruz ki bütün insanlar ölecek ve o seyahate çıkacaklar. Tek yöne biletler kesilmiş.

Son durakta da artık uyku, imtihan, yaşlanma ve değişik süreçler olmadan sonsuz bir hayat yaşayacağımız 2 yer var.

Birinden birine girmemiz şart. Araf’ta da kalsak sonunda birine davet edileceğiz. Akıllılık edip, şimdiden bütün iyi insanların yaşayacağı mekânı kazanmaya çalışmak, her halde en mükemmeli olur.

KESİN HÜKÜM VERİLMİŞ

Uykudayken ruhumuz, nurani ve latif olduğundan, bedenimizden ayrılmadan çok yerde bulunabiliyor. Yani güneş ışını gibi. Ruh, uykuda iken, geziyor, dolaşıyor uyanınca kendimizi yaşadığımız hayatta buluyoruz. Bazen de uyanınca öyle bir rahatlıyoruz ki “Düşmedim, şaşmadım, iyi ki rüyaymış!” diyoruz.

Herkesin veya her şeyin kaldırabileceği, götürebileceği bir ağırlık vardır. Bir insan 30 kg, bir at 100 kg, bir kamyon 10 ton civarı taşıyabilir. Bunlar, dünyadaki maddi ağırlık ve yükler.

Fakat bilmediğimiz şu var: Kabir, berzah, haşır yolculuğunda dünyadan getirdiğimiz manevi yükleri acaba ruhumuz taşıyabilecek mi? Yoksa olduğu yere yığılıp kalacak mı?

Dünya hayatında iken bilerek, bilmeyerek veya yanlışları doğru zannederek işlediğimiz birçok günahımız, ahiret hayatımızda karşımıza elbette çıkacak. “Ben dört dörtlük bir kulum, zerre de günahım yok!” diyebilen var mıdır acaba? Hiç zannetmiyorum, olsa bile kendini öyle sanıyordur büyük ihtimalle.

Dünya, kötülük ve fenalıklar yapıp da sayısını dahi hesap edemeyecek insanlarla dolu. Çünkü bu insanlar, kin, nefret, hırs, kıskançlık gibi nefsin elinde oyuncak olunacak bir sürü duygu ve düşüncelere sahip. O türlü duygulara hâkim olabilecek, kendini frenleyebilecek olgunlukta, inanç ve haslette ne yazık ki çok çok az insan bulunmakta. Hatta böyle insanların da fırsat eline düşünce ne

kadar kötülöge dalıverdikleri hepimizce malumdur.

Nihai olarak yapılan bu kötölükleri yani günahları ruhlar nasıl sırtlanabilecek, onları nasıl taşıyabilecek?

Kötölükleri yüklenmeyi bırakın, ruhun rahatlıkla uçabilmesi için kanatlarına, iman etmenin yanında ibadetlerin de güç vermesi gerekiyor.

Bu durumda tek bir yol görünüyor: Hayatımız boyunca, iyi bir insan olabilmek, Yaratıcısına hakiki iman etmiş olmak ve O'nun rızasını kazanmaya çalışmış bir kul olabilmek:

“Şüphesiz iyiler, nimetler içindedirler. Şüphesiz, günahkârlar, şiddetli ateş içindedirler.” (İnfıtâr, 13-14)

ŞARTLAR

Günümüzde “Benim kalbim temiz.” deyip işin içinden çıkan ve kendilerini Cennet'in baş köşesine lâyık pek çok gören pek çok kişi bulunmakta. Bunların gerçekten de kalbi temiz olabilir, illâ ki senin kalbin kötü diyecek halimiz yok fakat başka bir konu var, o da şudur:

Ahret hayatında sadece temiz kalpli olmak yetmeyebilir veya ona rağmen çok zorluklar önümüze çıkabilir.

Mesela, meleğin bir tanesi “Namazı, sadece kalbi kötü olanlar değil, kalbi temiz olanların da kılması şarttı.” derse, acaba oturup ağlamak işe yarar mı?

“Ben cinleri ve insanları, ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 56)

Sonsuz bir hayatı yaşama garantisi için Muhammed suresi 15. ayetinde belirtilen;

“...bozulmayan sudan, tadı değişmeyen süttten, içenlere çok lezzetli gelen şerbetten ve süzme baldan ırmaklar, her çeşit meyveler...”in olduğu bir Cennet'e gitmenin şartları nedir?

İşin ucunda ölümüne şartlar yok. Dünyada bir ev alabilmek için belki de ölümüne çalışmak gerekebiliyor fakat öbür tarafta bir sürü konak ve aklından geçenin dahi, hemen önüne sunulacağı bir hayat için istenen, bildiğimiz 5 şart var. Zaten Kelime-i Tevhidi, “La İlahe İllallah, Muhammed Resûlullah”ı inanarak, kalpten ve samimi olarak söyleyince bazı şeyleri garantiliyorsun. Diğer dördüne de şöyle bir el atıverirsek, o zaman zaten hayat dört dörtlük olur.

Daha işi uzatmaya ne gerek var?

İnsanoğlu, hayır-hasenat ile ibadet yapma noktasında tembellik,

ağırkanlılık ve de cimrilikte bayağı had safhadadır amma kötülüklerde pek mahirdir. Çevremize bakınca da belli zaten. Nefis özünde, iyi işlerden pek hoşlanmıyor, bunu kabul ediyoruz fakat ne kadar kötü olmaya çalışırsak çalışalım, nasûh bir tövbe ile bembeyaz bir sayfa açmak her an elimizde.

Yüce yaratıcımız Allahu Teâlâ, her şeye rağmen müjde gibi bir ayet göndermiş. Şu ayeti okuyup da Allah'ın rahmeti ve merhameti karşısında, secdeye gitmemek mümkün mü?

“...Ancak tövbe edip iman ederek salih amel işleyenler, bu hükmün dışındadır. Çünkü Allah, bunların kötülüklerini, iyiliklere dönüştürecektir. Allah çok bağışlayan, çok acıyandır.” (Furkan, 69,70)

Samimi bir tövbe, hakiki bir iman ve salih bir amel neticesinde yapılan kötülükler dahi iyiliğe dönüştürülüyor. Allah'ın bu kadar çok rahmeti ve merhametine rağmen yine de Cehennem'e gitmeyi becerebilene de doğrusu şaşmamak elde değil.

İşte, bizi öldükten sonra tekrar yaratarak, gözlerin görmediği, akılların hayal bile edemediği nimetlerini vermek için her türlü kolaylığı sağlayan, rahmeti ve merhameti sonsuz olan, bütün canlıları yaratan, onların rızıklarını veren, onların yaşayabilmesi için dünyada mükemmel bir sistem ve devridaim kuran, her saniye sayısız canlı yaratıp, onların ihtiyaçlarına cevap veren, hiç şüphesiz MUTLAK GERÇEK yüce Rabbimiz ALLAH'tır.

İKİNCİ BÖLÜM

SANAL HAYAT

Eğer dersin ki, “İyi, güzel her şey tamam da bu konuda hayati meseleler nedir? Yani hem bilmeden de olsa yoldan çıkmamak için nelere dikkat edeceğiz hem de iyi yol için neler yapacağız?”

Ahiretimiz için şunlara kesinlikle azami dikkat etmemiz gerekiyor çünkü bunlar insanı Cehenneme yuvarlayabilecek olan en hassas konulardır.

Öncelikle şunu bilmek gerekir ki müşrikler, inançsızlar ve münafıklar Allah’ın hiç affetmeyeceği ve ebedi Cehennemlik olanlardır:

MÜŞRİKLER

Müşrik, “ortak koşan” demektir. Allah’a inanırlar fakat güç ve kudret olarak yine Allah ile aynı güç, kudret, isim ve sıfatta başka tanrıların olduğuna inanırlar.

Allah’ın tek olduğunu kabul etmeyip; obje veya kişilere Allah’a özgü özellikler yükleyip onlara inanmak veya tapmak şirk olup, bu türlü inananlara da müşrik denir.

“ALLAH’A ŞİRK KOŞMAMAK” İslam dininin en temel düsturlarındandır. Yani ağaçtan, taştan, çamurdan yapılmış putlara, aya, güneşe tapmak, onları Allah katında şefaathçi kabul etmek şirktir. Bir olan Allah’a değil de çeşitli ilahlara inanmak gibi Allah’a her türlü ortak koşmalar hiç affi olmayan bir günahdır.

Müşriklerin en büyük yanlışları, zanna göre ve atalarının inandıkları şekilde inanmaya devam etmekteki inatlarıdır. Atalardan kalan her gelenek, her düşünce, her inanç şekli kesin doğrudur diye bir şey olabilir mi!

“Onlara, (Allah’ın indirdiğine uyun!) denildiği zaman, (Yok) dediler, (Atalarımızı neyin üzerinde bulduksa, ona uyarız.) Ya ataları bir şeye akıl erdiremez ve doğruyu seçemezlerse de mi?” (Bakara, 170)

Bunlar BÜYÜK ŞİRK olup, Allah, bunları asla bağışlamayacaktır.

“Doğrusu Allah, kendisine ortak koşulmasını asla affetmez. Ondan başkasını (diğer günahları) ise dilediği kimseler için bağışlar ve mağfiret buyurur. Her kim Allah’a şirk koşarsa gerçekten pek büyük bir günah ile iftira etmiş olur.” (Nisa, 48) Bununla ilgili diğer ayetler; (Bakara, 257), (Maide, 72), (Kaf, 26), (Tevbe, 17)

Bu anlattığımız affi olmayan büyük (açık) şirkin yanında, bir de GİZLİ ŞİRK yani küçük şirkler vardır. Bunlar da:

Allah’ın rızasını unutup, insanlara riya ve gösterişte bulunmak yani ibadetini ve hayırlarını gösteriş için (desinler diye) yapmak.

Sebeplere olduğundan fazla önem vermek (mesela rızkını tamamen zengin veriyormuş gibi ona karşı aşırı minnet ve zillet altında olmak).

Hastalık derecesinde mal-mülk sevgisi gösterip, servet hırsına kapılmak.

Şan, şöhret için, kendini meşhur etmek için bu uğurda ne gerekiyorsa yapmak.

Özellikle hayvanlar olmak üzere, çok şeyden uğursuzluklar çıkarmak.

Allah'tan başkasına yemin etmek.

Nazarlık-mavi boncuk gibi nesneleri, kalben ve onlardan medet umarak takmak.

En tehlikeli gizli şirklerden birisi de özellikle kabir ziyaretlerinde, türbelerde olabilmektedir. “Ey kabirdeki zat! Benim şu işimi çöz, bana şunu ver, bana şunu yap!” gibi dualarda bulunup direk onlardan istemek.

Bunlar, farkında olmadan veya basit görmekten fakat Allah'tan beklenilmesi gerekeni başka nesnelerden veya insanlardan beklemek olan ve de adamın ayağını kaydıran gizli şirklerdir.

İNANÇSIZLAR

Kendini, tüm insanları ve bütün kâinatı yaratan Allah'ı inkâr edip mutlak küfür içinde olanlar. Allah bunları da asla bağışlamayacaktır.

Bunu biraz daha açarsak; dünyada bir dakika içinde bir cinayet işleyen insan, bir kişiyi katletmekle bazen ömür boyu hapiste kalabiliyor. İnançsız bir insan da ömrünün her bir dakikasındaki inkâr ile kâinatındaki Allah'ın varlığı ve birliğini gösteren sayısız delilleri inkâr ediyor, onların şahitliğini görmezden geliyor, kâinatın hukukuna tecavüz ediyor.

Sayırsız nimetleri inkâr ve nankörlük, sayısız cezayı gerektirir. Sayısız burhan ve delillere rağmen varlığı sonsuz olan Yüce Yaratıcımızı inkâr ile sonsuz hapsi hak etmiş oluyor. İman nasıl ki sonsuz nimetleri kazandırıyor, inkâr da sonsuz cezayı netice veriyor.

“Küfre saplananlar ve ayetlerimize yalan diyenler ise işte bunlar Cehennemliklerdir, onlar onda sonsuz kalacaklardır.” (Bakara, 39). Diğer ayetler; (Bakara, 217), (Enfal, 55), (Ra'd, 5), (Teğâbün, 10), (Nisa, 168-169), (Furkan, 75)

Muhyiddin ibn Arabi Hazretleri bu konuda, inkârcıların Cehennem'de ebedi kalacaklarını fakat azap derecesinin daha sonra âdi ve süflî bir

hayata dönüşeceğini belirtmiştir.

Bediüzzaman Hazretleri de İşârâtü'l-İ'câz adlı eserinde; “Kâfir, kendi ameliyle bu duruma kesb-i istihkak etmiş ise de amelinin cezasını çektikten sonra ateş ile bir nev'i ülfet peyda eder ve evvelki şiddetlerden azade olur. O kâfirlerin dünyada yaptıkları hayırlı amellerine mükâfaten şu Merhamet-i İlâhiyeye mazhar olduklarına dair işârât-ı hadisiye vardır.” demektedir.

Böyle olmasının izahını, Allah'ın sonsuz rahmetini anlatan “Rahmetim gazabımı geçti.” (Buhari, Müslim, Acluni, Keşfü'l Hafâ) kutsi ifadesine dayandırdıkları tahmin edilmektedir.

Bu konuda Cehennem'in yedi kat veya tabaka olduğunu düşünürsek, Cehennem ehlinin de azaplarının farklı farklı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yukarıdaki iki âlim zatın söylediklerinden, ebedi Cehennemlik olanların azaplara daha sonra ülfet edeceği, bir çeşit alışacağı gibi bir anlam çıksa da çıkmasa da sonuçta orada ebedi kalacaklar. Cehennemlik olanların Dünya'da iken çok zalimleri olduğu gibi, insanlara faydalı işler yapmış olanları da bulunacağından azapları da muhakkak ki aynı derecede değildir.

Sonuç olarak, Cehennemlik olanların azaplarının azaltılması, artması veya sabit kalması konusu, elbette ki tamamen merhameti sonsuz olan Yüce Rabbimizin vereceği bir karardır.

MÜNAFIKLAR

Münafıklar, aslında iman etmemiş olup da Müslüman gibi görünenlerdir. Hem çok kötü ve hem de fesat çıkaran hem gösterişte bulunan ikiyüzlü insanlardır. Münafıkların içi başka dışı başkadır. Müslümanlar gibi yaşarlar fakat kalpten inanmazlar. Hem amelde hem de itikatta münafıktırlar.

Bunlar genelde insanları fitne ve fesatlıklarla birbirine kırdırırlar. Hem Müslüman görünür hem de Müslümanlara düşmandırlar. Toplum içinde uyurma haberler yayarlar. Ayetlerle alay ederler. İnsanları iyilikten vazgeçirirler, kötülüğü teşvik ederler, maddi kazanç için ahlaksızlığı yayarlar, zaferleri sahiplenmede öndedirler, mağlubiyette karşı tarafı tutarlar. Bu özellikleri sebebiyle de cehennemde en aşağıdadırlar.

“Kesinlikle münafıklar, cehennemin en alt tabakasındadırlar. Sen onlara kesinlikle bir yardımcı da bulamazsın.” (Nisa, 145)

İç dünyaları bilinmediğinden dolayı onlara dünya hayatında Müslüman gibi davranılmakta ve cezaları ahirete kalmaktadır. Dıştan

Müslüman gibi göründüklerinden ve içten de toplumun huzur ve sükûnunu bozduklarından insanlar için çok tehlikelidirler.

Genellikle grup olarak hareket ederler, çok kolay iftira atarlar, sonra da o iftira gerçekmiş gibi her biri yalancı şahitlik yapar.

Duygu ve davranışlarında ikiyezlü olduklarından dolayı aynı zamanda çok vefasızdırlar.

Kutsalları yani inançlı insanların bütün değerlerini alaya almaktan geri durmazlar.

Toplumda fesatlık çıkarmak için devamlı olarak tahriklerde bulunup insanları her türlü kötü davranış için özendirip kışkırtırlar.

Dedikodu ve gıybet yapmayı çok severler. Karşıdakini kandırmak için çok abartılı sevgi gösterilerinde bulunurlar. Aslında çok da korkaktırlar ve bu davranışlarında gözüdür çünkü ikiyezlü karakterlerinin ortaya çıkmasından endişe etmektedirler.

Yaptıkları her kötü davranışlarını da daima yalandan yemin ederek gizlemeye çalışırlar. Yemin ederek fitne çıkarır, yemin ederek kandırır ve yemin ederek karşıdakini kendilerine inandırırırlar:

“Onlar, yeminlerini bir kalkan edinip de insanların Allah yoluna girmelerini engellemektedirler. Gerçekten bunlar, ne kötü yapıyorlar!” (Münafikûn, 2)

Şu ayet onları çok güzel tarif etmektedir:

“Yine bunlara, ‘İnsanların iman ettiği gibi iman edin!’ denildiği zaman, (Biz o beyinsizlerin iman ettikleri gibi mi iman edelim?) derler. Dikkat edin, beyinsizler kendileridir ancak bilmezler. Bir de iman edenlerle karşılaştılar mı, ‘İnandık!’ derler. Kendi şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında, ‘Emin olun, biz sizinle beraberiz! Fakat biz onlarla sadece alay etmekteyiz!’ derler.” (Bakara, 13,14)

İnançları yanında ameli olarak yani ahlaki davranışlarıyla da münafiktırlar. Bu tür tutum ve davranışları Hz. Peygamber bir hadislerinde özetlemiştir:

“Münafığın alameti üçtür: Konuştuğu zaman yalan konuşur, vadettiğinde vaadinden döner, kendisine bir şey emanet edildiğinde o emanete hıyanet eder.” (Tirmizi)

Bütün bu kötü vasıflarından dolayı münafıklar hem Cehennem’in en kötü yerinde hem de ebedi olarak orada kalıcıdırlar.

“Allah, münafıkların erkeklerine ve kadınlarına, kâfirlere içinde ebedi olarak kalmak üzere cehennem ateşini vadetti. O, onlara yeter...” (Tevbe, 68) Diğer ayetler; (Tevbe, 80), (Münafikun, 6), (Nisa, 145)

BÜYÜK GÜNAHLAR

İnsanların çıkardığı kanun ve kuralların ihlal edilmesi “suç” olarak nitelendirilirken, dini kuralların ihlal edilmesi ise “günah” olarak adlandırılmaktadır.

İslam dininde günahların bazıları küçük, bazıları da büyük günahlar olarak sayılmaktadır. Genelde büyük günahlar yedi kebîre diye sıralanır:

- Haksız yere insan öldürmek,
- Ana-babaya asilik yapmak,
- Yetim malı yemek,
- Büyü yapmak,
- Namuslu kadına iftira atmak,
- Zina yapmak,
- Yalancı şahitlik.

Büyük günahlar sadece bunlardan ibaret değildir. Bu günahların yanında; içki içmek, kumar oynamak veya oynatmak, hırsızlık yapmak, insanlara zulmetmek, kamu malını zimmetine geçirmek, rüşvet alıp vermek, falcılara inanmak, intihar etmek, haksız kazanç elde etmek, faiz yemek, israf etmek, emanete hıyanet etmek, harama helâl helâle haram demek, haset etmek, akrabalarla ilişkiyi kesmek, nimete nankörlük etmek, cimrilik etmek, livâta etmek, kibirli olmak, hayvanlara eziyet etmek ve laf getirip götürerek kovuculuk yapmak, gıybet etmek. Bütün bunların yanında daha sayılabilecek başka büyük günahlar da vardır.

Genelde bu tür günahlar, ilahi emirlere aykırı olan tutum ve davranışlar olup, işlendiğinde dünyevi ve uhrevi cezası olan günahlardır. Allah'ın, işlendiğinde cehennemle cezalandıracağını, karşılığında azap olduğunu bildirdiği günahlar büyük günahlardır.

İnsanoğlu nefis sahibi olduğundan veya kötü insanlarla arkadaşlık yapıp onlara uyduğu zamanlarda kendine hâkim olamayıp günah işleyebilir. Hiç günah işlememek Peygamberlere hastır. Bu sebeple önemli olan günah işleyince o gûnahta ısrar etmemek, bir an önce samimi olarak tövbe edip günah işlemeyi bırakmaktır.

Amel ve iman farklı olduğundan, yani amel imanın bir rûknü olmadığından, bu tür günahları işleyenler imanını kaybetmedikçe dinden çıkmaz ve imanı varsa çok samimi bir tövbe ile ve de tekrar işlememek şartıyla ya da cezasını çekerek kendini affettirebilir.

Küçük günahlardan da şunları sayabiliriz:

- Lanet okumak; sadece insanlar değil hayvanlara dahi lanet okumamalıdır,

- Başkasına ait evleri gözetlemek,
- Bakılması caiz olmayan kimselere bakarak göz zinası yapmak,
- Kendisine haram olan kadınları şehvetsiz dahi olsa öpmek,
- Ayıplı malını güzel sözlerle satmak,
- Dünya malı ve mülkü için ağlayıp gözyaşı dökmek,
- İnançlı kardeşine üç günden fazla dargın kalmak.

Büyük günahlardan kaçınılırsa, küçük günahların affedilmesinin daha kolay olacağını Kur’ân şöyle haber verir:

“Eğer siz yasaklandığınız günahların büyüklerinden uzak durursanız, Biz sizin kusur ve kabahatlerinizi örter ve sizi hoş, güzel bir yere sokarız.” (Nisa, 31)

KİBİR

Kibir insanı düz yoldan çıkaran diğer hassas bir konudur. Basit gibi gözükür, “Ben haddimi bilirim, övülmekten de zaten hoşlanmam!” diyen niceleri, çevre ve toplumun övgü ve alkış bombardımanından sonra diktatörlük ve firavunluğa kadar gitmiştir.

Kibirli insanların en büyük özelliği kendilerini aşırı sevmeleridir. Herkesi kullanmaya kalkan, yalnız kendine bakılması, kendisiyle ilgilenilmesi, ona hizmet edilmesi duygularıyla dolu narsist insanlardır. Sadece kendi söylediklerini doğru kabul ederler ve aşırı gururludurlar, ayrıca diğer insanları hor ve hakir görürler, fırsatını bulunca da aşağılarlar. Kendi söylediklerinin kabul edilmemesine tahammülleri yoktur. Bu yüzden hemen sinirlenirler ve aşırı tepki verirler.

Devamlı olarak ilgi ve alâkanın kendi üzerlerinde olmasını istediklerinden başkalarının hiçbir dert, sıkıntı ve özelliği onları zerre kadar ilgilendirmez. Her şey kendileridir. Kendilerine has bir dünya tasavvur etmişlerdir ve öylece de yaşarlar.

Kibirli insanların başka kötü bir özelliği de hiçbir nasihatı kabul etmemeleridir. Onlar bu yüzden iyi bir insan olma yollarını tıkamış olurlar. Hata ve kusurlarını söyleyen insanlara da düşman olurlar.

Allah, kendi sıfatlarından bazısını cüz’i olarak insanlara da vermiştir. Mesela irade, basar (görme), sem’ (işitme) gibi sıfatlar bunlardandır. Fakat Cenabı Hak; “Ganiyyi Mutlak” (hiçbir şeye muhtaç olmamak), “Yaratma” ve “Kibriya” sıfatlarından hiçbirini hiçbir şekilde kullarına vermemiştir. Yani bu sıfatlarda zerre ortaklık yoktur.

Büyüklik ve ululuk yani Kibriya, sadece her şeyi yaratan Allah'a mahsustur. Allah'a ait olan bu sıfatı kendinde görerek büyüklenen insanlar Rabbin de gazabını üzerine çekerler.

“Muhakkak ki O, büyüklik taslayanları sevmez.” (Nahl, 23)

Onun için tevazu sahibi olmaktan hiç ödün vermeden, kalpte zerre kibir barındırmadan bu hayatı terk etmek gerekir. Zira her şeyi O yaratmış olduğundan büyüklik sadece Yüce Yaratıcıya mahsustur.

Buna rağmen bir kulun kibirlenmesi, bir kölenin “Ben kralım.” diye etrafına hava atmasına benzer.

Kibir, iman hakikatlerini ve dinin vecibelerini yerine getirmeme temayülü de ortaya çıkarabilir. Kibir duygusu bu safhaya varırsa iş inkâra kadar gider, ahiret de kaybedilir.

“Kesinlikle Allah, büyüklik taslayan, kendini çok beğenen kimseleri sevmez.” (Nisa, 36)

Kibir, şeytanın bir vasfıdır. Kibir denince, Hz. Adem'e secde etmeyi gururuna yediremeyip Allah'a isyan ederek kibirlenen İblis akıllara gelir.

“Adem'e secde etmekten sadece İblis kaçındı. Kibirlendi ve kâfirlerden oldu.” (Bakara, 34)

Böyle kibirli insanların Cennet'e girmesi; bu dünyada veya öbür dünyada bedelini ödedikten sonra olabilir ya da kibrinin aşırılığına göre (İlahlık taslayanlar gibi) belki de hiç giremeyebilir. Bu tamamen Yüce Rabbimizin vereceği bir hükümdür.

İKİ HAYATİ ÖLÇÜ

Allah'a olan inancımızı, durumumuzu, duygularımızı iki ölçü arasında dengede tutmalıyız. Bunlar da şunlardır:

a. KORKU:

Kötülükleri işlemekten, yasaklarını çiğnemekten uzak durup Allah'tan korkmalıyız ve O'nun adı geçtiği zaman kalbimiz ürpermeli.

Allah'tan korkmak, düşmandan korkmaktan farklıdır. Düşmana iman edilmez ve onun zarar vermesinden korkarız. Fakat Allah'tan korkmak; O'na isyan edip azaba maruz kalmaktan korkmaktır. Allah'ı çok sevdiği halde, O'nun emir ve yasaklarını yerine getirmemekle inançsız bir insan durumuna düşme tehlikesine karşı korkmaktır. Kendini yoktan var eden çok sevdiği Rabbini günah işleyerek O'nun kendisine olan sevgisini kaybederim diye korkmaktır. Yani Allah'tan korkmak saygı ve sevginin sonucu oluşan bir korkudur. Cennetlik olamayıp her şeyden çok sevdiği

Allah'ı Ahiret hayatında görememe korkusudur.

“İman edenler ise Allah için sevgice daha kuvvetlidirler.” (Bakara, 165)

İnsanın, en çok sevdiğinin sevgisini kaybetme korkusundan daha büyük bir korku olabilir mi?

İmanın tadını bulmak için de Allah'ı çok sevmek ve O'nun istediği gibi bir kul olamama korkusu olması gerekir.

“Allah'ı ve Resulünü her şeyden çok seven, yalnız Allah'ın sevdiklerini seven ve inançsızlığa düşme korkusu, ateşte yanma korkusundan çok olan kimse imanın tadını bulur.” (Buhari)

İnsan imanını muhafaza için de dinin yasak ve günah saydıklarından kaçınmalıdır. O, geleceği için korku ve endişe içinde olmalı ibadetlerinde de hassas davranmalıdır. Çünkü kimsenin geleceği garanti altında değildir. Her zaman küfre düşme ihtimali vardır.

“...Bir de Peygamber size her ne emir verirse, onu tutun, size her neyi yasaklarsa, ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah, cezalandırması sert olandır.” (Haşr, 7)

Sonuçta Allah'tan gereği gibi korkmalı; her türlü haramdan, günahtan, isyandan, imanı tehdit eden husustan sadece O'na sığınmalı ve O'ndan medet ummalıyız.

“İşte bu (anlatılan hükümler), Allah'ın emridir, onu size indirdi. Her kim Allah'tan korkarsa, Allah onun kabahatlerini örter ve onun için sevabı büyütür.” (Talak, 5)

b. ÜMİT:

Hiçbir zaman ye'se düşmeyip, Allah'tan ümidimizi kesmemeliyiz. Ümidimiz daima korkudan daha çok olmalıdır. Ümidin çok olması için de hakiki imanı elde etmeye çalışmalıdır. Hakiki imanı kazanan kimsenin ümidi de yüksek olur. Ümidi yüksek olanın hem yaşama sevinci artar hayatından lezzet alır hem de ibadetleri daha zevkli olur.

Yusuf suresinde Yakup Peygamber oğullarına ikazda bulunuyor:

“...Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyiniz. Çünkü Allah'ın rahmetinden ancak kâfirler toplumu ümidini keser.” (Yusuf, 8)

Sonuçta Allah'tan sevgi ve saygıya dayalı, azabını çekmeme beklentisi ve inançsızlığa düşüp O'nu görememe endişesi ile korkmalı ve O'nun rahmetinden de ümidi hiç kesmemeliyiz.

İnsanoğlu ne tamamen ibadetine güvenmeli ne de Allah'ın rahmetinden ümit kesmelidir. Ümit sahibi olmak, Allah hakkındaki iyi ve güzel düşünceye yani hüsnüzanna bağlıdır. Yani kişi Allah'ın ne

kadar çok rahmet sahibi ve affedici olduğunu tasavvur ederse, bu düşüncesine göre muamele görür:

“Allah, kulunun zannı üzeredir.” (Buhâri, Müslim)

Ümitsiz olmak; insanı kötümserliğe sevk eder, hayatta başarısızlığa mahkûm kılar hatta hasta olmaya kadar götürür.

Ümitli olmak ise kişiyi iyimser yapar, hayatta başarılı kılar, sağlıklı bir ömür sürmesine yardımcı olur.

Kulun her duasına, istek ve arzusuna Allah, onun hayrına olacak şekilde icabet eder. Yani kulun istek ve taleplerinin kabulü bu dünyada veya öbür dünyada olabileceği gibi, bu dünyada değişik bir şekilde de tezahür edebilir. Çünkü kulun durumunu en iyi şekilde yaratıcısı bildiğinden, ona neyin hayır neyin şer olacağını da elbette O bilir.

Kulun yapacağı en güzel şey, dünya imtihanını en güzel şekilde sonuca erdirebilmektir. Aksi takdirde bu dünyada bazı şeylere sahip olma arzusu çok basit kalan bir düşünce olur.

“Size bir şey verilmişse, bu değersiz dünya hayatının geçimliği ve süsüdür. Allah’ın katındaki ise hem daha hayırlı hem de daha kalıcıdır. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?” (Kasas, 60)

Günahlar ne kadar çok olsa da tövbe edip pişmanlık duyarak, Cenabı Hakk’ın sonsuz rahmet ve merhametine sığınmalı, af dilemeli ve ümitli olmalıdır.

“De ki: Ey kendilerini harcayıp tüketen, kendilerine yazık eden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah, bütün günahları bağışlar. Şüphesiz O, çok bağışlayan, çok acıyandır.” (Zümer, 53)

İnançlı insanın; akıl ile kalbi, beden ile ruhu, ümit ile korkusu bir denge ve uyum içinde olmalıdır.

Ömrümüz boyunca hep ümitli olarak yaşamamız gerekir çünkü Allah kendi kelimasında şöyle demektedir:

“Rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır.” (A’raf, 156)

ŞEYTAN GİBİ AZILI BİR DÜŞMANIMIZ VAR

Şeytan, insana vesveseler verir hatta namazda iken bile akla gelmedik, utanılacak, anlatılmayacak şeyleri akla getirir de insana “Ben ne kötü kalpliyim” dedirtip, onu iyiliklerden vazgeçirir. İnsanları dinden uzaklaştırmak için türlü türlü kötü düşüncelere maruz bırakır.

“...yemin ederim ki, ben de onları saptırmak için muhakkak Senin dosdoğru yolunda oturacağım. Sonra onlara önlerinden ve arkalarından,

sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın!” (A’raf, 16,17)

Şeytanın önden, arkadan, sokulmasının anlamı; dünya hayatında mal mülk sahibi olma, soy sop ile övünme, makam sahibi olmayı en faziletli bir şey gibi gösterirken, ahiret hayatını hiç düşünmeme, dini vecibeleri yerine getirmeyi hiç akla getirmeme, Yaraticısını tamamen unutturma gibi kişiyi dinden diyanetten hepten uzaklaştırma gibi vesveselerdir.

Şeytanın sağdan yaklaşması, insanın büyük ve hayırlı bir iş yapacağı zaman aklına daha küçük ve hayırlı bir işi vesvese verip, büyük sevap kazanmasını engellemeye çalışmasıdır. Mesela kişi, fakir fukaraya yüklü bir zekât vermeyi planladığı zaman, ona vesveseler vererek az bir sadaka vermesi ile geçiştirmeye çalışmasıdır.

Şeytanın soldan yaklaşması ise her türlü kötülük ve günah sayılan fiilleri güzel göstermeye çalışmasıdır. Özellikle dinin haram saydığı yiyecek ve içecekleri cazip göstermek, kötü fiil ve davranışları yapmaya özendiren vesveseler bu türdendir.

İnsanoğlunun, Şeytanın vesveseleri karşısında aciz kaldığı pek çok noktası vardır. Bunların en başta gelenleri şehvi ve gadabi (öfke) duygulardır. Bunların dışında kıskançlık, aşırı dünya sevgisi, mala mülke doyumsuzluk, insanlar hakkında devamlı suizanda bulunmak, aşırı cimrilik, fakir kalırım korkusu gibi duygulardır. Bu noktalar insanın yumuşak karnı olup, Şeytan bu boşluklardan vesveseler vererek onu dinden uzaklaştırıp kötü yollara düşürebilir.

Şeytan insana zorla hayal kurduramaz ancak kurduğu hayalleri kötülüğe çekmek için vesveseler verir. Hâlbuki bu hayale gelenleri kalp onaylamadığı, tasdik etmediği için bir günahı yoktur, önemsizdir, unutup gitmek gerek.

Tam tersine şunu söyleyebiliriz: Bir insana bu tür hayaller ve düşünceler geliyorsa, o kişinin imanı kuvvetlidir ki demek Şeytan onunla uğraşıyor. Kötülüklerle dolu insanlarla zaten uğraşmaz Şeytan. Dolayısıyla pes etmeyip, o tuzağa düşmeyip, vicdanının sesini, içimizdeki iyilik sesini dinleyip, sevap ve ibadete devam etmek gerekir.

Kalbe gelen kötü düşünceler ve vesveselere karşı en güzel hareket, Allah’ı zikretmek ve anmaktır.

“Allah’ı anan kimse ile anmayan kimse arasındaki fark, diri ile ölü arasındaki fark gibidir.” (Buhari)

Vesveseler ve kötü düşünceler içerisine düşen insanları o durumlardan kurtaracak olan şey, Allah’ın o kuluna vereceği güzel ilhamlardır. Bu da ancak kul Rabbini çok anar, O’na sığınır ve O’ndan

medet beklerse mümkün olur.

“Onlar, iman edip kalpleri Allah’ın zikriyle yatışanlardır. Evet, kalpler ancak Allah’ı anmakla mutmain olur.” (Ra’d, 28)

KÜÇÜMSEME

Günümüzde insanların imanının bozulmasına ve dinden çıkmasına sebep olan fiillerden en tehlikeli birisi de İslam dinine ait olan inanç ve değerleri önemsememek, küçümsemek ve onlarla alay etmektir.

Özellikle imanın rükünlerini yani Allahu Teâlâ’yı, meleklerini, kitaplarını, resullerini, ahiret gününü ve kaderi inkâr etmek.

Bunun yanında Allah’ın kurallarını küçümsemek, gericilik olarak görmek, O’nun emirlerine uyan Müslümanları aşağılamak gibi fiiller de sayılabilir.

“Eğer sen onlara soracak olursan, ‘Biz sırf lafa dalmış, şakalaşıyorduk!’ derler. De ki: Siz, Allah’la, ayetleriyle ve Resûlüyle mi alay ediyordunuz?” (Tevbe, 65)

“Boşuna mazeret uydurmayın, iman ettiğinizi söyledikten sonra inkârınızı açığa vurdunuz. İçinizden bir kısmını affedersek, bir kısmına günah işlemedeki ısrarlarından dolayı azap edeceğiz.” (Tevbe, 66)

Dolayısıyla dinimizin itikadî ve ameli olan herhangi bir konusunda konuşurken ağzımızdan çıkanı kesinlikle kulaklarımızın duyması gerekir. Farkında olmadan dinden çıkabiliriz.

İman konusunda insanı küfre sokacak en tehlikeli şey, Allah’ın zatına uymayacak şekilde bir vasıflandırmada bulunmaktır. Allah’ın isimleri ve emirleri ile ilgili inkâr, alay veya küçümseme türünden ya da şaka yolu dahi konuşmak insanı küfre götürür.

Bilerek veya cehaletle işlenen bu tür küfürlerde, derhal tövbe-i istiğfar edip bir daha işlememek gerekir.

Böyle kişiler, tövbe etmeden ömrünü geçirir ve öyle inanarak ölürse; ibadet ve oruçları dahi kabul edilmeyip sonsuz azaba duçar olabilirler.

Aman DİKKAT, DİKKAT, DİKKAT!

HELALLEŞMEK

Dünyanın en akıllı insanları, Cennet’e doğruca girmeye çalışanlar, en aptalları ise kul hakkı yiyenlerdir.

Beş çeşit kul hakkı bulunmaktadır:

1. Başka kişilerin mal ve mülküne zarar vermek, hırsızlık, rüşvet, gasp gibi hareketlerden doğan kul hakları.

2. Başkasının vücuduna verilen zararlar; yaralamak, sakatlamak, öldürmek gibi fiillerden doğan kul hakları.

3. İnsanların onur ve haysiyetleriyle oynamakla ortaya çıkan kul hakları. İnsanları karalamak, hakaret etmek, aşağılamak, ayıplarını aramak, çekiştirmek gibi haklar.

4. Namusla ilgili ortaya çıkan kul hakları. Cinsel taciz ve tecavüz gibi kul hakları.

5. Dini kul hakları; başkaları için kâfir, facir, fasık gibi tabirler kullanmak, dinde yeri olmayan bid'atlarla insanları yanlış inanç ve ibadetlere yönlendirmek, aleni haramlar işleyip kötü örnek olmak gibi kul haklarıdır.

Günahlar genel olarak samimi bir tövbe ile af olunabilir fakat kul hakları için sadece tövbe yeterli değildir, alacaklı kişi ile helalleşmek de şarttır. Helalleşmek ise kişinin diğer bir kulun kendi üzerindeki hakkından yani ona olan borcundan kurtulması demektir. Helalleşme, borcu olanın borcunu affettirmesi veya ödemesi ile gerçekleşmektedir. Hakkı olan kişinin de bu hakkından vazgeçmesi ile helalleşme gerçekleşmiş olur.

Maddi hakların yanında manevi haklar da bulunmaktadır. Hatta manevi hakların daha çok yekûn tuttuğu söylenebilir. Helalleşmenin önemi, kişinin şehit olması durumunda dahi kul hakkından sorumlu olmasından anlaşılmaktadır.

“Şehitlerin kul borcundan başka bütün günahları mağfiret olunur.” (Buhari)

Kur'an'da kul hakkıyla ilgili çeşitli ikazlar vardır. Bunlar, kişilerin hak ve hukukuna giren konulardır. Bu ikazlar genel olarak; ölçü ve tartıda hileler, haram yemeler, yalan söylem ve yeminlerden oluşan haklar, emanete sadık kalınmaması, borç konularındaki kul haklarıdır. Kur'an'da kul hakları sadece, alacak-verecek gibi maddi konuları kapsamaz. Onur kırıcı söz ve davranışlar, yapılan gıybetler yanında daha birçok manevi kişi hakları söz konusudur.

Dinin, kişilerin maddi ve manevi haklarına bu kadar çok önem vermesi, ona ne kadar çok değer verdiğinin göstergesidir. Bu önem, en basit alaya almanın, kaş-göz hareketleriyle yapılan hal ve davranışların dahi men edilmesinden anlaşılmaktadır.

“Yazıklar olsun malı toplayan ve onu sayan, malının kendini ebedi kılacağını sanan o hümeze lümeze topluluğuna.” (Hümeze, 1,2,3)¹

Bu türlü kul hakkına giren insanlar öyle bir çıkmaza girecekler ki, kazandıkları sevaplar karşı tarafa gideceği gibi, sevapları yetmezse bir

de karşı tarafın günahlarını sırtlanacaklar.

“Benim ümmetimden müflis o kimsedir ki, kıyamet günü namaz, oruç ve zekât ile gelir. Fakat ona buna sövmüş, iftira atmış, mallarını yemiş, kanlarını akıtmış, dövmüştür de sevabından bir kısmı şuna, bir kısmı buna verilir. Üzerindeki kul hakları ödenmeden sevapları tükenirse, onların günahlarından alınıp, buna yüklenir sonra da Cehennem’e atılır. (Buhari, Müslim)

Helalleşmesi gereken haklar, dinin haram ve günah kıldığı haklardan ise kişilerden helallik yanında Allah’tan da af dileyerek tövbe etmelidir.

Helalleşmede öncelikle kişi, o fiil ve davranışından pişman olup tövbe etmeli hem de üzerinde hakkı olan kişiden helallik istemelidir. Bu helallik zorla, korkutmayla veya tehditle olursa elbette geçerli değildir. Her türlü kötülüğü yapıp ondan sonra kurnazlık yaparak oluşan bir helalleşme yerine, kişiye sebeplerini de izah ederek, gönlünü alarak, samimi bir şekilde helalleşmek en efdalidir.

Helalleşme dünyada gerçekleşmemiş ise ahirete kalır.

“Kıyamette mü’minler Cehennem üzerindeki sıratı kurtulduktan sonra Cennet ile Cehennem arasındaki ikinci bir köprüde durdurulurlar. Burada, dünyada aralarında bulunan haklardan birbirlerinin haklarını vererek hesaplaşıp, paklanarak arındıkları zaman bunların Cennet’e girmelerine izin verilir.” (Buhari, rikâk 48)

¹ **Hümeze:** İnsanların onur ve şerefleriyle oynayıp alaya alanlar, arkadan çekiştirenler. **Lümeze:** İnsanları ayıplayarak onları küçümseyenler, ayıp ve kusur arayanlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GERÇEK HAYAT

İKİ SEÇENEK

Gelin şimdi tüm insanların mecburen katılacağı, SON SEYAHAT’a bir göz atalım.

Sadece 2 seçeneğimiz var:

1. Ya CEHENNEM çukuruna düşme tehlikesi,

2. Ya da başta sonsuz yaşama arzumuz olmak üzere bütün insani istek ve ihtiyaçlarımızın karşılanacağı hatta aklımıza ve hayalimize dahi gelmesi mümkün olmayan, hiçbir gözün görmediği ve kulakların işitmediği ikram ve güzelliklerin yanında, en son gaye olan, bizi yoktan var eden Rabbimizi görebilme lütfuna erişeceğimiz CENNET’i kazanabilme.

Bu son seyahat elbette ki kendi ölümümüzle başlayacak;

Acaba öldükten sonra başımıza neler gelecek?

Ölüm çok mu korkutucu yoksa aslında güzel bir tecrübe mi?

Ölüm anı nasıl gerçekleşecek yani nasıl can vereceğiz?

Ölüm nedeni ne olursa olsun; yaşlılık, kaza, boğulma, öldürülme, yüksekten düşme... bunların hepsi aslında birer sebep fakat sonunda ölüm kaçınılmaz.

ÖLÜM ANI

Bir insanın ölümü anında, Ölüm Meleği (Azrail)’in yanında rahmet ve azap melekleri de bulunur.

Hayatı iyilik ve inançlı bir şekilde geçen, Allah’ın emir ve yasaklarına uygun bir ömür süren kişilere bu melekler güzel bir surette görünürler ve ruhunun yumuşaklıkla alınmasını sağlarlar. Meleklerin bu güzel davranışı ile inançlı kişinin ölüm acısı hafif olur ve en son Ölüm Meleği ruhu bedenden tamamen çıkarma görevini yerine getirir.

Kişi eğer ömrü kötülüklerle ve inkârcılıkla geçmiş biri ise içinden dikenler çıkar gibi acı ve ıstırap duyarak son nefesini verir.

RUH, CESET VE SORGU

Ölü kabre konulunca; kabzedilen ruh göklere çıkarılır:

Mümin insanın ruhu için yedi kat semanın bütün kapıları açılır. Her katta melekler ona müjdeler verirler. En yükseğine gelindiğinde, inançlı kulun kitabı illiyyûnda olarak yazılır:

“Hayır hayır, çünkü iyilerin amellerinin yazılı olduğu kitaplar, illiyyûndadır. İlliyyûn nedir bilir misin? O yazılmış bir kitaptır.”

(Mutaffifun, 18-20)

İnançsız, müşrik ve münafık insanların ruhu için hiçbir gök kapısı açılmaz ve kitapları siccinde olarak yazılır:

“Ayetlerimizi yalanlayanlar ve o ayetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, onlara göklerin kapıları açılmaz!..” (Araf, 40)

“Hayır hayır, çünkü o isyankârların amellerinin yazılı olduğu kitaplar siccindedir. Siccîn nedir, bilir misin? O yazılmış bir kitaptır.” (Mutaffifun, 7-9)

Ölen kişi, Cennet veya Cehennem, hangisine gideceği belirlendikten sonra ruh cesede iade olunur ve sorular sorulmaya başlanır:

İlk sorular, Münker ve Nekir meleklerinin şu meyanda soracağı sorulardır:

Rabbin kim?

Dinin ne?

Kitabın nedir?

Peygamberin kim?

İnançlı insanlar bu sorulara kolayca cevap verebilecekler fakat inançsız insanlar bir türlü cevap veremeyecekler.

“Allah, iman edenleri dünya hayatında da ahiret hayatında da sabit bir sözle (tevhid sözüyle) sabit tutar...” (İbrahim, 27)

Kişi toprağın altına girince, dünyadaki dostları onu defnedip çekip giderler ve yapayalnız kalır fakat dünyada iken kıldığı namaz, tuttuğu oruç, verdiği zekât ve diğer hayırlı amelleri güler yüzlü ve nurlu bir şekilde gelirler;

Baş ucunda, sağında, solunda ve ayak tarafında durarak azap meleklerine engel olur ve her çeşit kabir azabından korurlar. Tabii ki bunlar, hayatı kötülüklerle geçmiş ve inançsız insanlar için geçerli değildir.

“Kabir ahirete giden yoldaki konaklama yerlerinden ilkidir. Kişi ondan sağ salim kurtulursa sonrası daha kolay olur. Eğer kurtulamazsa ondan sonrası daha çetin gelir.” (İbn-i Mâce, Tirmizi)

Kabir hayatı, kişinin inancı ve Dünya hayatına göre şekillenip Kıyamet vaktine kadar ya çok rahat ve güzel bir şekilde geçmekte ya da azap içinde geçmektedir.

BULUŞMA

Daha sonra mü'min kulların nur yüzlü, güleç ve güzel elbiseli kişiler olarak görünen amelleri kendisine; “Rabbinin nimetine ve içinde sonsuz

nimetlerin bulunacağı Cennetlere kavuşacağın için sana müjdeler olsun!” derler.

“Kabir ya Cennet bahçelerinden bir bahçe ya da Cehennem çukurlarından bir çukurdur.” (Tirmizi)

Bundan sonra kabir iyice genişler ve Cennet bahçesi halini alır. Orada artık başka bir boyut söz konusudur, dünyanın fiziki halleriyle karıştırmamak gerek.

Kabrinde olan kişiye Cuma günleri veya takva durumuna göre sabah-akşam Cennet’te gideceği yer, yurt ve konakları kendisine gösterilir, “Kıyametten sonra gideceğin yer burası.” denilir. Mü’min kul da bir an önce kıyametin kopması için dua eder.

Dünya hayatı inançsızlıkla ve kötülüklerle geçen insanlara, işledikleri ameller çirkin suratlı kişiler olarak görünür ve görevli melekler onlara azap etmeye başlarlar. (Müslim)

Bu safhalar bittikten sonra mü’min kulları; daha önce eş, dost ve yakınlarından salih kul olarak ölenlerin ruhları, onu karşılar ve hasretle görüşürler.

Ölen mü’minin ruhu, diğer mü’min ruhlarla buluşur. Önceki ruhlar ona dünyadakilerin durumunu sorarlar. İyi olduklarını veya öldüklerini söyler. Bazen çok önceden ölmüş olan bu mü’min ruhlar, yeni ölenlerden bazılarının yanlarında olmadığını anlayınca “Falan kişi demek başka yere gitmiş!” diye üzürlüler.

Herkesin ruhu kazancına göre değişik yerlere gider. Peygamberler, sıddıklar, asfiyalar, şehitler, salih kullar ve çocuklar makamlarına göre altın kandillerine, cennet kuşlarına, illiyyîne... dağılırlar.

Müminin ruhu, Cennet ağaçlarında dolaşan bir Cennet kuşuna yerleştirilir. Cesedi ise yaratıldığı toprağa bırakılır. Kıyamet gününe kadar müminin ruhu mutluluk içinde yaşar.

İnançsızlar ve münafıklar ise azapta olurlar:

“İşte ateş, onlar, sabah akşam ona sokulurlar. Gün gelecek, kıyamet kopacak. O zaman ‘Firavun ailesini ateşin en şiddetli yerine sokun!’ denilecek.” (Mü’min, 46)

“...Onlar münafıklığa alışmışlardır. Onları sen bilmezsin. Onları, yalnızca Biz biliriz. Biz, onlara iki kere azap edeceğiz. Sonra onlar büyük bir azaba daha uğratılacaklar.” (Tevbe, 101)

Bu ayetler kıyamet kopmadan önceki kabir azabından çok açık bir şekilde haber vermektedir.

BÜYÜK GÜN

Şimdi 2000'li yıllardayız, hicri olarak da 1400'lü yıllar. Hem gelişen tabiat olaylarını hem de toplum ve devletlerin birbirlerini yok eden insanlık dışı politika ve olaylarını gördükçe, hepimizde dünyanın sonuna yaklaştığımız hissi uyanmakta.

Bir gün, saniyeler içinde dünyamız yok olup gidecek. Bu vakit, muhakkak ki Allah tarafından belirlenmiş bir gün, kıyamet günü diğer adıyla mahşer günü.

Hz. Muhammed (s.a.s.), 14 asır öncesinden kıyamet alametlerinin neler olduğunu detaylı bir şekilde söylemiştir. Bunlar küçük alametler ve büyük alametler olarak sıralanmıştır. Küçük alametlerin çoğu gerçekleşmiş, büyük alametler de teşbihli bir anlatım olduğu için çeşitli şekillerde yorumlanmaktadır. Büyük alametlerin en sonuncusu açık ve net olarak haber verilmiştir. O alamet de Güneş'in doğudan değil batıdan doğmasıdır. Bu açık alametten sonra imtihan sırrı gereği yapılan tövbeler artık geçersizdir.

Belirli bir süre sonra Sur üflenince kıyamet kopacak ve bütün canlılar ölecek, dünyanın da ömrü bitmiş olacak.

“Allah ile birlikte başka bir tanrıya dua etme, O'ndan başka Tanrı yoktur. O'nun dışında herkes yok olacaktır, hüküm onundur, sonunda döndürülüp O'na götürüleceksiniz.” (Kasas, 88)

Bu yok olmaya insanlar, hayvanlar ve cinler yanında melekler de dahildir. En son can verecekler; sekiz büyük melek ve onların sonuncu can vereni de Ölüm Meleği olan Azrail olacaktır.

Rabbimiz kendisi soruyor ve kendisi cevaplandırıyor:

“...O gün egemenlik kimindir? (Elbette) tek olan, her şeyi kendisine boyun eğdiren Allah'ındır.” (Mü'min, 16)

“Bugün her nefse, kendi kazandığı verilecektir. Bugün zulüm yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı hızlı olandır.” (Mü'min, 17)

Bütün canlıların ölümünden sonra yine belirli bir süre geçecek ve onların hepsi tekrar diriltilip, ruhları bedenlerine yeniden kavuşacak (Sur'un tekrar üflenmesi).

“Sura üflendiğinde, işte o zaman, onların kabirlerinden kalkıp Rablerine doğru koştuklarını görürsün.” (Yasin, 51)

“Herkes, beraberinde biri onu götürmekle görevli, (diğeri de yaptıklarına) şahit olan (iki melek) gelir.” (Kaf, 21)

Yeniden diriltilen bütün kullar mahşer alanında toplanır. Artık herkes, dünyada iken yaptığı amellerin karşılığını, zerre kadar haksızlığa

uğramadan alacaktır.

Mahşer alanında insanlar, dünya hayatında iken kime uymuşsa, onunla birlikte toplanırlar. İnananlar- inanmayanlar, önderleri kimse onunla birlikte bir araya gelirler.

“Günün birinde bütün insanları, önderleriyle birlikte çağıracağız.” (İsra, 71)

“O (firavun), kıyamet gününde halkının önüne düşer, derken onları suya götürür gibi ateşe götürür. Varılan yer, ne kötü yerdir.” (Hud, 98)

O gün insanlar Rabbine, birer birer arz olunup, adil bir şekilde hesaba çekilirler.

HESAP

Dünya hayatında yaptığımız iyilikler, orada ziyadesiyle karşılık bulacaktır.

“Allah yolunda mal harcayın da kendinizi ellerinizle tehlikeye atmayın ve güzel hareket edin. Çünkü Allah güzellik ve iyilik edenleri sever.” (Bakara, 195)

Rabbimiz her birimizle aracı olmadan konuşacaktır. (Buhari, Müslim)

“O gün gizli bir haliniz kalmayacak tarzda arz olunursunuz.” (Hâkka, 18)

Peygamberimiz (s.a.s.) bu arz esnasında 5 şey sorulmadan Rabbin huzurundan ayrılmanın söz konusu olmayacağını söylemektedir:

1. Ömrün nerede ve nasıl tüketildiği,
2. Gençliğin nerede ve nasıl yaşandığı,
3. Malın nereden kazanıldığı,
4. Malın nereye harcandığı,
5. Öğrenilenlerle ne amelde bulunulduğu. (Tirmizi)

Cenabı Hakk’ın sonsuz rahmetini hesap anında da açık bir şekilde görüyoruz:

“Kim bir iyilikle gelirse, ona, onun on katı verilir. Kim de bir kötülükle gelirse, o sadece (işlediği kötülüğün) dengiyle cezalandırılır. Hiçbirinize haksızlık edilmez.” (En’âm, 160)

Mü’min kul Allahu Teâlâ ile konuşurken, dünyada yaptıklarını inkâr etmeden itiraf eder. Yaptığı kötülüklerin çokluğundan helak olacağı kanaati olduğu sırada;

Cenabı Hak, kendisine, “Ey kulum! Ben, senin aleyhine olan bu günahlarını dünyada iken insanlardan gizlemiştim. Bugün de senin

lehine olmak üzere mağfîret ediyorum.” buyurur ve kendisine iyilik defteri sağ tarafından verilir. (Buhari, Müslim)

Kâfir ve münafıklara gelince, onlara dünyada işledikleri kötülükler hatırlatılınca, önce suçlarını inkâr ederler. Bunun üzerine Allah, onların ağızlarını mühürler ve organlarını konuşturur.

“O gün onların aleyhlerinde dilleri, elleri ve ayakları yaptıklarına şahitlik edeceklerdir.” (Nur, 24)

Bu kullara tekrar konuşma izni verildiğinde, onlar kendi organlarına kızarlar.

“Derilerine, ‘Niçin aleyhimizde tanıklık ettiniz?’ derler. Onlar, ‘Bizi, her şeyi konuşturan Allah konuşturdu. Sizi ilk defa O yarattı. Yine O’na götürülüyorsunuz!’ derler.” (Fussilet, 21)

Fakat hesap sonrası Cehennem ateşine maruz kalınca bunlar da günahlarını itiraf ederler.

“Eğer biz, söz dinler ve aklını güzel kullanan kimseler olsaydık, bu çılgın ateşin içindekilerle birlikte olmazdık” derler. “İşte günahlarını itiraf ettiler. O halde kahrolsun o çılgın ateşin içindekiler!” (Mülk, 10-11)

DEFTERLERİN DAĞITILMASI

Kulların, Allah’a arz olunmasından sonra amellerin yazılı olduğu defterler sahiplerine dağıtılır.

Bu defter, insanoğlunun dünyada yaşarken yaptığı iyi ve kötü ne kadar hal, davranış ve söz varsa, içinde yazılı olduğu defterdir. Görevli melekler de kişinin bütün ömrü boyunca, her şeyini bu defterlere kaydetmişlerdir.

“Hâlbuki üzerinizde, çok değerli, yazıcılar, gözetleyiciler (melekler) var. Her ne yaparsanız, biliyorlar.” (İnfîtar, 10-12)

İnsanların yaptıklarını yazan ve belgeleyen bu meleklerle Kirâmen Kâtibîn denilmektedir. Bu melekler, insanların sadece yaptıklarını değil, içlerinden niyet ettiklerine kadar yazmaktadırlar. İyi niyetlerde bulunup, hayata geçiremeseler bile sevap alabilecek durumları olacaktır. Bunun anlamı; iyi bir işi sadece Allah rızası için yapmayı kalbinden geçirmek demektir:

“Allah şüphesiz, göklerin ve yerin gaybını bilir. Elbette O, kalplerde olanı bilendir.” (Fâtır, 38)

Ölümünden sonra bazı kişilerin sevap veya günahları artmaya ya da azalmaya devam eder. Kişinin insanları kötü yollara veya düşüncelere

düşürmeye devam eden yazı, yayın ve fikirleri onun kıyamete kadar günah kazanmasına sebep olur.

Eğer insanları doğru yola çağıran faaliyetleri varsa yine bu kıyamete kadar sevap kazanmasına sebep olur. Bunları bir hadiste Peygamberimiz açıklamıştır:

“İnsanoğlu öldüğü zaman bütün amellerinin sevabı sona erer. Şu üç şey bundan müstesnadır: Sadaka-i câriye, istifade edilen ilim, kendisine dua eden hayırlı evlat.” (Tirmizi, Nesâî, Müslim)

Sadaka-i cariye, muhtaç olanlara yapılan yardımlar, yollar, köprüler, çeşmeler, okullar, cami ve mescitlerdir. Yani insanların hayrına yapılan her şeyi içine alır.

İkincisi yine insanların faydasına sunulan ilimler, icatlar ve her türlü kitap, konferans, film gibi yayınları içine almaktadır. Bunları başkalarına öğretmek ve öğrenci yetiştirmek, öldükten sonra da sevapların yazılmasına vesiledir.

Hayırlı evlat, dini inancı olan, iyilik yapmayı seven, kötülüklerden kaçan, insanlara faydalı olmaya çalışan ve kendisini böyle yetiştiren anne-babasına da devamlı hayır dua eden evlatlardır.

Kur'an-Kerim, insanın dünyadaki bütün iyi-kötü inanç ve amellerinin kitap halinde kendisine verileceğini ve onu okumasının isteneceğini yazmıştır.

“Kitabını oku! Bugün hesap görücü olarak sana nefsin yeter, deriz.” (İsrâ, 14)

“Kitap ortaya konulduğunda, günahkârların, onun içindekilerden korktuklarını görürsün. Onlar, ‘Eyvah bize! Bu kitap ne acayip bir şey! Küçük büyük hiçbir şey bırakmamış, hepsini kaydetmiş’ derler.” (Kehf, 49)

Bu amel defterleri dağıtılırken, kimisine sağ tarafından, kimisine sol veya arka tarafından verilir. İyi amel işleyenlere defterleri sağ taraflarından verilir.

“O zaman kitabı sağ eline verilen, kolay bir hesap ile sorgulanır, sevinçli ve mutlu olarak ailesine döner.” (İnşikak, 7-9)

Kitapları sol veya arkalarından verilenler, neden o hale düştüklerini kendileri şöyle anlatır:

“Ancak kitapları sağlarından verilip hesaplarını kolayca verenler Cennetlerdedir. Günahkârlara, ‘Sizi Cehennem’e sokan nedir?’ diye sorarlar. (Onlar cevap olarak şöyle) derler:

Biz namaz kılanlardan değildik.

Yoksullara yemek yedirmezdik.

Batıla dalanlarla beraber kendimizden geçer, dalar giderdik.

Ceza gününü de yalanlardık.

Sonunda o ölüm bize geldi.” (Müddessir, 39-47)

Cenabı Hak, şirk koşma, Allah’ı inkâr etme ve münafıklık haricindeki günahları dilediği insanlar için bağışlayacaktır.

Şirk koşma: “Onların hayır adına yaptıkları, boşa gitmiştir. Onlar ebedi olarak Cehennem’de kalacaklardır.” (Tevbe, 17) ve (Maide, 72), (Kaf, 26)

Allah’ı inkâr etme: “Muhakkak ki Allah, kâfirleri lanetlemiş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır. Onda ebedi olarak kalacaklardır.” (Ahzâb, 64-65) ve (Bakara, 39-217), (Ra’d, 5)

Münafıklık: “Allah onları asla bağışlamaz. Çünkü Allah, günahkârlar güruhunu doğru yola çıkarmaz.” (Münafikun, 6) ve (Tevbe, 80), (Nisa, 145)

KUL HAKKI

Kul hakkı, affedilmesi şarta bağlı olan günahlardandır. Şartı da elbette, kişiye haklarını ödemek veya rızasını almak yani helâlleşmektir. Dünya’da iken helalleşilmemiş olan hakların tasarrufunu Cenabı Hak, hak sahibi kullarına bırakmıştır.

Kişilerin canları, malları, onurları, makamları, yaşayışları, inançları, aile bireylerine karşı yapılan maddi ve manevi her türlü kötülük kul hakkına girmektedir.

Ayrıca çoğu yerde günümüzün en büyük zulümlerinden olan rüşvet de ayetle yasaklanmıştır:

“Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir bölümünü, bile bile günah ile yemek için onları hâkimlere (rüşvet olarak) vermeyin.” (Bakara, 188)

Haksızlık yapanların sevapları, ödemede yetersiz kalırsa, alacaklının günahları, haksızlık yapana yüklenecektir. (Buhari)

İmkânı olduğu halde, borcunu ödemeyi geciktirmek, savsaklamak dahi kul hakkını bir ihlaldir.

“Ödeme gücü olan zengin kişinin, borcunu ödemeyi ertelemesi zulümdür.” (Buhari)

Bu dünyada iken helalleşerek ahirete, kul ve yetim hakkıyla gitmemek en büyük kazançlardır.

“Kimin üzerinde din kardeşinin ırzı, namusu veya malıyla ilgili bir

zulüm varsa, altın ve gümüşün bulunmayacağı kıyamet günü gelmeden evvel o kimseyle helalleşsin.” (Buhari)

Kur'an'da ölçü, tartı, mal edinme, miras, yetim malı ile ilgili kul haklarından bahseden pek çok ayet bulunmaktadır.

“Ölçüyü tam yapın, hak yiyenlerden olmayın.” (Şuara, 181)

“Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler, muhakkak ki karınlarını ateşle doldurmuş olurlar ve Cehennemi boylarlar.” (Nisa, 10)

Kul haklarına ait emir ve yasaklar, Allah'ın koyduğu hükümler olduğu için bu haklara riayet etmemek ve ihlâl etmek, aynı zamanda Allah'ın emirlerine karşı gelme ve saygısızlık sayılmaktadır.

O gün amellerin tartılması için gökleri ve yeri dahi tartabilecek hakiki mizan (terazi) kurulacaktır.

“O gün tartı, hak bir tartıdır. Artık kimin tartıları ağır basarsa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir. Kimin de tartıları hafif gelirse, bunlar da işte ayetlerimize zulmetmeleri nedeniyle kendilerine yazık edenlerdir.” (Araf, 8,9)

Cenabı Hakk'ın sonsuz rahmet ve merhametinden dolayı o gün, belirli sayıdaki mü'min kişiler, hiç ceza görmeden, doğruca Cennet'e gideceklerdir. (Tirmizi, İbn-i Mace, Ahmet b. Hanbel)

Sorgu, hesap ve mizandan (terazi) sonra Cehennem üzerinde kurulu olan Sırat Köprüsünden geç(ebil)me kısmına gelinecektir.

SIRAT KÖPRÜSÜ

Peygamberler dahil, insanların tamamı Sırat Köprüsünden geçecektir.

“Toplayın o zalimleri, onların yoldaşlarını ve Allah'ın dışında taptıklarını! Onları Cehennem köprüsüne doğru götürün. Ve durdurun onları; çünkü sorguya çekilecekler.” (Saffat, 22-24)

Sırat köprüsünde sırasıyla duraklar bulunmaktadır. Bu durakların her birinde kul sorguya tâbi tutulacaktır.

Yine dünyada işlenen günahlar, Sırat Köprüsünde geçişimizi engelleyen çengel ve kancalar olarak karşımıza çıkacaktır:

“Bir de Sırat Cehennemin üzerine kurulunca pek çok çengel ve dikenler kulun vücuduna takılır, parçalar, tırmalar. Allah dilediği kimseleri orada alıkoyar. Kişi kurtulup kurtulamayacağını öğreninceye kadar, kimseyi hatırlamaz.” (Hâkim)

Dünyada dinin gereği gibi yaşayanlar, sırat-ı müstakim (doğru yol) üzere olanlar; ayakları kaymadan, şimşek gibi veya koşarak hatta sürünerek de olsa geçip kurtulacaklar.

Bu dünyada sırat-ı müstakimde olmayanlar; -Allah'ın dilediklerinden affettikleri hariç- sıratı geçemeyip ateşe düşecekler.

“Sonra biz, elbette kimlerin Cehenneme yaslanmaya daha uygun olduklarını daha iyi biliriz. İçinizden hiç kimse yoktur ki oraya uğrayacak olmasın. Bu, Rabbinin üzerine aldığı kesin bir hükümdür.” (Meryem, 70-71)

CENNET

Allah, Cennet'e girmeyi hak edenleri, Kur'an'da çok açık bir şekilde tarif etmiştir:

“Onlar, tövbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, iyiyi ve güzeli emredenler, kötüyü ve çirkini yasaklayanlar ve Allah'ın çizdiği sınırları koruyanlardır. Müminleri müjdele.” (Tevbe, 112)

Sırat Köprüsünü geçen inananlar, daha sonra iki suya varırlar. Bunlardan biriyle yıkanır, diğerinden de içerler. Böylelikle Cennette olmaması gereken kötü duygu ve hasletlerden kurtulup, maddi ve manevi temizliğe sahip olduktan sonra Cennet'in kapısına gelirler. Daha sonra onlara Cennet elbiseleri giydirilir ve Cennet'e alınırlar.

“Rablerine karşı gelmekten sakınanlar da gruplar halinde Cennet'e sevk edilecek. Nihayet oraya vardıklarında Cennet'in kapıları açılacak, Cennet'in bekçileri onlara şöyle diyecektir: Selam sizlere, hoş geldiniz, ebedi olarak kalmak üzere girin Cennet'e!” (Zümer, 73)

Cennet hayatında, insanlar artık hem ölümsüz olacaklar hem genç kalacaklar hem de tattıkları nimetler sonsuza kadar devam edecektir.

“Mutlu olanlara gelince, onlar Cennettedirler. Gökler ve yer durdukça, Rabbinin dilediği sürenin dışında, onlar orada kalacaklardır. Bu, kesintisiz bir ihsandır.” (Hud, 108)

Allah'ın rahmetiyle orada üzüntü, sıkıntı ve endişe gibi duygular olmadan sonsuz olarak yaşayacaklardır.

Cennette bir sonraki anımız bir öncekinden daha güzel geçeceğinden ve alınan lezzetler de devamlı artarak devam edeceğinden, sıkılma veya kısır döngü gibi bir şey söz konusu değildir.

Allah Cennetteki kullarını hem kusursuz güzellikte yaratacak hem de onlara istedikleri zaman istedikleri sureti seçebilecekleri bir imkân da verecektir. Cennet ehli her istediğinde farklı bir güzellığe sahip olabilecektir.

Cennette uykuya ve dinlenmeye ihtiyaç olmadığından, gecenin

karanlığı da olmayacaktır. Uyku ve yorgunluklar acizlik olduğu için Cennet'te bunlar yoktur.

Cennet ehlinin en önemli bir özelliği de ahlaklarının çok güzel olmasıdır. Cennette boş, gereksiz ve yalan söz söylenmez:

“Orada ne bir boş laf ne de bir yalanlama işitirler.” (Nebe, 35)

Cennette; su ırmakları, bal ırmakları, süt ırmakları gibi çeşit çeşit ırmaklar vardır. Orada sadece manevi hazlar olmayıp hem maddi hem de manevi tatlar ve hazlara sahip olunacaktır.

Cennettekilerin mükâfatları da dereceleri de ilim, ibadet ve takvalarına göre olacaktır.

Cennetlikler canlarının istediği ve görmeyi arzu ettikleri her şeyi, anında yanlarında bulurlar. Oturacakları çeşit çeşit köşkler onlar için hazırlanmıştır. Hem kendileri hem eşleri orada tahtları üzerinde oturup, en mutlu şekilde yaşarlar.

“Kendileri ve eşleri, gölgelikler içinde koltuklar üzerine kurulmuşlardır.” (Yasin, 56)

Cennetlikler kalplerinden kin ve nefret gibi kötü duygular alındığı için, diğer Cennetlikler ile kardeş gibidirler.

“Biz onların kalplerindeki kini söküp atmışızdır. Onlar, kardeş kardeş, köşlerde karşı karşıya otururlar.” (Hicr, 47)

Her şeyden önemlisi muhakkak ki Allah'ın rızasıdır:

“Allah mümin erkeklere ve mümin kadınlara içlerinde ebedi kalacakları, altlarından ırmaklar akan Cennetler, Adn Cennet'lerinde hoş meskenler vadetti. Allah'ın hoşnutluğu ise hepsinden büyüktür. İşte bu asıl büyük saadettir.” (Tövbe, 72)

ALLAH'I GÖRMEK

Muhakkak ki Cennet'teki nimetlerin en büyüğü, Allah'ın hoşnutluğunu, rızasını kazanmak ve de Allah'ı görmektir.

Bediüzzaman Allah'ı görmenin mümkün olacağını şu veciz ifadesiyle anlatıyor:

“İnsan, kâinatın ekser envaina muhtaç ve alâkadardır. İhtiyacatı âlemin her tarafına dağılmış, arzuları ebede kadar uzanmış...Bir çiçeği istediği gibi, koca bir baharı da ister. Bir bahçeyi arzu ettiği gibi, ebedi Cennet'i de arzu eder. Bir dostunu görmeye müştak olduğu gibi, Cemil-i Zülcelal'i de görmeye müştaktır.”

Peygamberimiz (s.a.s.) bir hadislerinde şöyle buyurmaktadır:

“Muhakkak ki siz gökyüzündeki şu Ay'ı görüşünüz gibi, Rabbinizi

de göreceksiniz.” (Buhari, Müslim, Tirmizi)

Başka bir hadiste de Allah’ın müminlere, “Daha vermemi istediğiniz bir şey var mı?” diye sorduğunda, onların da “Daha ne isteyelim?” diye cevap vermeleri üzerine, Allah’ın Cemal’ini müminlere göstereceği, artık Cennetliklere Allah’a bakmaktan daha hoş ve güzel bir şeyin bulunmayacağı bildirilmiştir. (Müslim, Tirmizi)

ALLAH, Cennetliklere mekândan münezzeh olarak Cemal’ini gösterecektir fakat buradan Allah Cennet’te gibi bir kavram anlaşılmamalıdır. Cennet’ten görülecek demekle de mekân tayini ihtiva ettiğinden, bu şekilde söylemek de zordur. Allah Teâlâ’yı, ahirette göreceğimize inanıyoruz fakat nasıl görüleceğini bilemeyiz, düşünemeyiz; çünkü O’nu görmeyi akıl anlayamaz.

“Allah’ı müminler Cennet’te görecektir. Fakat nasıl olduğu bilinmeyen bir görmekle görecektir. Nasıl olduğu bilinmeyi, anlaşılmayanı görmek de nasıl olduğu anlaşılmayan bir görmek olur.” (Mektubat-ı Rabbani)

Bu husus ayrıca şu şekilde dile getirilmiştir: “Dünyanın bin yıllık mesut hayatı, Cennet hayatının bir saatine değmez. Cennet hayatının bin yıllık hayatı da Allah Teâlâ’nın zatına bakmanın bir saatine değmez.”

Tecelli, genel ve özel olarak iki şekildedir:

Genel tecelli, hadis-i şerifte de bildirildiği üzere şöyle gerçekleşir: “Allah Teâlâ, Cennet ehline her Cuma günü tecelli eder.” (Camîu’s-Sağîr)

Özel tecellide ise Cennetlikler, ilim ve ameldeki olgunluklarına göre görürler.

“Nice yüzler o gün ışıdayıp parıldar. Rabbine bakmaktadırlar.” (Kıyame, 22-23)

“İyi davrananlar için daha güzel karşılık, bir de ziyade vardır. Onların yüzlerine ne bir karanlık ne de aşağılanma bulaşır. Onlar Cennetliklerdir. Onlar hep orada kalacaklardır.” (Yunus, 26)

Ayetteki ziyade kelimesi de Allah’ın cemâline bakmak olarak tefsir edilmiştir.

Her türlü hamd, övgü ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur.

Salat ve Selam ise Efendimiz Muhammed’in ve bütün âl ve ashâbının üzerine olsun.